

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Канадський Комітет

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ Й УКРАЇНЦІ НАНАДИ

UKRAINIAN STUDIES CENTRE IN THE HARVARD UNIVERSITY
AND THE UKRAINIAN CANADIANS

Торонто

— 1976 —

Канада

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Канадський Комітет

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ Й УКРАЇНЦІ КАНАДИ
UKRAINIAN STUDIES CENTRE IN THE HARVARD UNIVERSITY
AND THE UKRAINIAN CANADIANS

Зредагував: Василь Верига

HONORARY MEMBERS

His Grace Most Rev. MAXIM HERMANIUK, Archbishop, Metropolitan
Ukrainian Catholic Church in Canada

Most Rev. Bishop ISIDORE BORECKY, Ukrainian Catholic Church
in Eastern Canada

Hon. Senator PAUL YUZYK

MEMBERS

PETRO YACYK, Chairman

WASYL VERYHA, M.A., B.L.S., Secretary

IRYNA MALYCKA, Treasurer

PETRO SAVARYN, LL.B., Q.C., (Edmonton)

Rev. OLEKSANDER BARAN, D.D., (Winnipeg)

R. OLIJNYK-RACHMANNYJ, Ph.D., (Montreal)

WOLODYMYRA LUCZKIW

OLEKSANDRA KOPACH, Ph.D.

MODEST MYCYK, M.D.

YURIJ DANYLIW, LL.B. Dr. Rer. Pol.

Prof. DMYTRO KYSLYCIA

AUDITING COMMITTEE

MYROSLAW BIHUS

ANDREW GREGOROWICH, B.A., B.L.S.

ROMAN BONK

З М І С Т :

П. Яцик: Сповіщаючі чи оборонні везі?	3
J. Iwaniw: Ukrainian Studies Fund	6
Омелян Прицак: Український Науковий Інститут Гарвардського Університету	8
—*— А де ми стоїмо в Канаді?	13
В. Верига: Центр Українських Студій у Гарварді і проф. Омелян Прицак	16
О. Г. - В. В.: Чому ми "завзялися"? — ставка на одержимих	22
List of Canadian contributors	26

СПОВІЩАЮЧІ ЧИ ОБОРОННІ ВЕЖІ?

Читаючи про татарські лихоліття, довідуємося, що наші предки будували спеціальні вежі, при помочі яких повідомляли дооколичні села і хутори про татарські напади. Тоді люди брали з собою що могли й утікали в ліси та балки, залишаючи свої оселі на призволяще ворога. У висліді того татари свobodно переходили по наших землях, грабували важко придбане майно, а що не могли взяти, те палили. Людей, які не встигли були належно заховатися, захопивши в полон, старших убивали а молодих забирали в ясир.

Багато в нас написано книжок про ці лихоліття з сентиментом до наших предків, на яких і ми виховувалися, нарікаючи на тодішніх наших ворогів — татарів. Але, аналізуючи ці події з перспективи часу, доходимо до переконання, що ситуація наших предків була б зовсім інша, не така трагічна, якщо б вони, замість будувати сповіщаючі вежі, будували оборонні фортеці, а замість утікати в ліси, стали разом до оборони своєї землі перед напасниками. Хто зна чи татари й тоді були б відважилися нападати на нашу землю, знаючи, що їх там же завжди готовий до оборони господар української землі.

Наука з того для нас така, що спільно, організовано можна неодне добре діло зробити із меншим зусиллям, коштом та витратою енергії. Хто зна чи побудувати фортецю не коштувало б стільки що й сповіщаючі вежі, які, до речі, татари за кожним нападом палили і їх треба було відбудувати знову. Як виходить, то сила татарів полягала у спільній плянованій організації та позитивній дії, чого бракувало нашим предкам. Це негативне наставлення — утікати замість організувати оборону — у великій мірі зберігається у нас і до сьогодні. За сто років нашого поселення в Америці, дещо коротше в Канаді, ми натворили багато малих організацій зі своїми власними домами, а деякі навіть видавництвами та радіопрограмами. Наші засоби комунікації, часописи та радіо-програми, замість того щоб організувати нас в одну сильну

грумаду, так як колишні сповіщаючі вежі, повідомляють нас про лихоліття в Україні модерних часів, про русифікацію України, про геноцид, про переслідування української інтелігенції та запроторювання її в тюрми та концтабори, а то навіть і в психіатричні лікарні, де здорових людей, неприхильних окупантові, доводять до божевілля.

Аналізуючи наші здобутки на Північно-американському континенті, мусимо з прикрістю ствердити, що вони далеко не співмірні ані з потребами нашого народу в Україні ані із розвитком американської чи канадійської спільноти взагалі. Отже ми пасемо задніх. Причиною цього мабуть є те, що провідники ось цих більших чи менших груп-організацій (колись сіл та хуторів) у своїй дбайливості про інтереси своєї групи, байдуже церковно-релігійної чи суспільно-громадської, дуже часто не бачать і не хочуть бачити, що без сильних загально-національних центрів вони себе від таких чи інших "татарських нападів" оборонити не зможуть. Дбаючи про те, щоб доляр не вийшов поза їхню групу творять свої власні скономічні гетта і, мабуть підсвідомо, не допускають до створення загально українських оборонних фортець, якими повинні бути загально-національні осередки.

У відміну до повище наведених міркувань група українських американських студентів зрозуміла це невідрадне явище і вже від вісімнадцять років намагається поставити фундаменти під кріпку "оборонну фортецю". де мала б організуватися зброя науки, де мали б виховуватися кадри молодих науковців, яких у нас ніколи не було забагато.

Під сучасну пору чимраз то більше відчувається брак фахівців у різних ділянках українського життя. Наукові сили, які приїхали з України по другій світовій війні, згідно з законом природи відходять, а їхніх місць у редакціях, організаціях, канцеляріях та школах різного типу, із високими включно, немає ким заступити. Зокрема немає таких, які хотіли б, крім праці для добра власного, попрацювати і для добра загально-українського. Частинну розв'язку цього пекучого питання мав би дати Центр Українських Студій у Гарвардському університеті, який складається із трьох катедр українознавства і потребує ще для успішного ведення своєї праці наукового інституту. Але існування такого інституту є

зумовлене сумою двох мільйонів доларів, відсотки з яких забезпечували б кошти його вдержання. Хтось може сказати, що це велика сума грошей. Так, але коли взяти до уваги, що ми викидаємо кожного року багато більше грошей на речі, з яких у короткому часі і сліду не лишається, то уфундування українського студійного центру в Гарвардському університеті як постійну інституцію, то це сума вже зовсім не така велика. Треба тільки доложити трохи зусиль, треба стати спільно і спільно пожертвувати трохи гроша, кожний по своїй спроможності і ціль буде досягнена.

Розуміючи потребу і вагу цієї справи, наш Канадійський Комітет ФКУ Гарвардського Університету організувався з метою, щоб засвідчити, що українці Канади не є ані окремим хутором ані селом, коли йдеться про добро всеукраїнське. Ми вважаємо, що існування Гарвардського Університету, як найстаршого американського наукового центру є забезпечене і на майбутнє й тому, організуючи там наш Центр Українських Студій ми стаємо поруч сильних і маємо до діла з впливовими інституціями та людьми. Цього моменту ми не сміємо прогайнувати.

Український парід завжди підтримував здорові прояви й тому, мабуть, помимо всіх лихоліть та руйн ми не тільки зберегли себе, але ще й ростемо та розвиваємося. Хочеться вірити, що і в цьому випадку ми станемо разом і дамо по кілька, кілька сот, а то й кілька тисяч доларів, кожний по своїй спроможності й допоможемо це до кінця цього року вивінувати Науковий Інститут. Нашою жертвою ми запевнимо випуск молодих науковців, які на академічному форумі оборонятимуть ідеали, за які бореться наш народ на рідних землях.

Реасумуючи повищі міркування доводиться підкреслити, що Центр Українських Студій Гарвардського Університету це уже не вежа, яка сповіщає небезпеку, але фортеця, яка уже обороняє і далі боронитиме наші українські інтереси серед кіл, які формують і будуть формувати публічну опінію Америки. Чи це не вартує нашої уваги і нашої матеріальної підтримки. Я думаю, що так!

Петро Яцик
Голова Канадського
Комітету ФКУ ГУ.

HARVARD UNIVERSITY
UKRAINIAN STUDIES FUND
1581-8 Massachusetts Ave.
Cambridge, Massachusetts 02138

"...this fund arose in response to the suppression of Ukrainian scholarship and culture in the U.S.S.R. We are proud to have been selected as the University to carry on the scholarly traditions of Ukraine in this country. We are touched by the broad support that members of Ukrainian community have given to this undertaking. We take this support as a mandate to do our best to foster learning and scholarship relating to the language, literature and history of Ukraine..."

Derek C. Bok, President — Harvard University

Dear Friend:

With the above words ringing in our ears we knew that this day was unlike any other. On this day, the dream of every Ukrainian in the United States had come true and half of the project was successfully completed. Ukrainians can proudly claim it was a 'job well done'.

If you are visiting any of the New England States, on vacation or business, stop in and visit us. We will be delighted to escort you around the campus. On display in the Widener Library you will find rare, old Ukrainian books and first editions of the works of our famous writers. Your heart will fill with deep emotion and fierce pride as you realize that your generosity placed these priceless bits of our history here beyond the destructive reach of our enemy.

Harvard University fully supports the establishment of our Research Institute. They have implemented that support by assigning a beautiful 26 unit building to serve as a workshop for our 3 chairs. It will prepare study material, research ancient documents, prepare and publish educational and historical literature and facilitate other educational programs. It is a sad fact that most, if not all, primary and secondary Ukrainian Schools in the United States are in dire need of updated books and study material. In time our Institute will

fill these needs if given enough funds through your generosity and good will.

Of course, there are a few timid souls who predict disaster and misfortune will befall our Studies Center. They predict among other things that Russians will somehow "steal" it from us. We have always lacked unity of purpose and the fear to force forward has been our worst enemy. To those quailing in spirit I say, "In this land where law and justice is the rule rather than exception, if we Ukrainians cannot, or will not defend that which we paid for, that which is our birthright, and that which is our sacred heritage, **then why go on? Why not abandon our identity and accept ultimate oblivion**".

... But How will we explain our indifference to our brothers in Ukraine?..

I refuse to quake with fear and doubt, or hide my heritage in the back alleys of a civilized world. I sincerely feel that on this point you are with me. The time to take a stand is here and now.

The Research Institute will cost \$2 million. This sum will work perpetually for it, and cannot be used for any other purpose. Our target date is 1976, 200th anniversary of U.S. Independence. We are no where near our goal. You are probably asking, "Why me? Why again? I have contributed more than once". Because you are the Soul and the Heart of Ukrainian Heritage. It is you and your loved ones who are the inspiration and the hub of this whole project. Your generous gift will make it possible to realize dreams of many years, **to give our generations something more tangible, more solid, than just empty phrases, hollow slogans and broken promises.**

We appeal to you for support. Please give all you can. If you are a doctor, lawyer, engineer, teacher, technician, a professional or business man, please give at least \$100.00 or more. You have climbed the ladder of success. You, more than anyone else, know the meaning and value of education. Even if you don't feel any ties to your Ukrainian Heritage, please help us in the name of humanity and simple compassion for the people who are marked for total destruction by the Russians.

Thank you for your unselfish and humanitarian heart, and may God Bless you and your loved ones.

Sincerely,
Joseph Iwaniw

Your donation is tax deductible.

Омелян Прицак

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1976 рік — це золотий ювілей поселення українців у гостинній країні З'єдинених Стейтів Америки, які святкують цього року двісталіття незалежності. Двіста років тому Цариця Катерина II, знищила рештки української автономності, а сто років тому був підписаний ганебний Емський Указ (1876 р.), яким проводилася політика русифікації України, безприкладним в історії культурного людства — плянове нищення української мови, а через те — культури її самобутності української нації. Ота заборона українства — це не був якийсь один випадковий акт деспота. Це рафінована система однієї з горезвісних світових потуг, яка використовує всі свої безграничні можливості модерних засобів техніки й терору, щоб не допустити українства до самостійного вищого національно-державного життя, а через те мати постійне забезпечене джерело німих рабів-роботів без історичної пам'яті та національної і людської гідності.

У своїй рафінованості уряд тієї держави (без огляду на її політичні системи) час-від-часу вдавав зміну, робив надії на полегшу, дозволяв на короткий час розвинутися свіжим паростям вищої національної культури, але тільки на те, щоб мати змогу брутальним способом винищити те, чого оком не можна б було доглянути.

За останніх два століття в Україні мінялися царі, мінялися режими, відбулося дві чи радше три революції, але основна ціль московських володарів не змінилася. Царі прямували всіма доступними їм засобами зліквідувати український та інші не-російські народи, зливши їх в один “русский народ”, а сьогоднішні червоні володарі також прямують до створення одного “советського народу” коштом усіх інших поневолених народів московською советською імперією. Хоч назва дещо інша, але зміст той самий. А щож українці Америки на те?

Чи вони можуть мовчки приглядатися тому нерівному змагу українського народу на рідних землях? Невже вони не повинні відзначити всі ті річниці, трагічні в Україні та радісні в Америці, якимсь своїм власним ділом, яке стало б на допомогу українському народові в боротьбі за своє самозбереження?

Українська громада Америки з допомогою української громади Канади може відзначити всі ці річниці тим, що матеріально забезпечить базу існування Українського Наукового Інституту в Гарвардському Університеті — ровесникові Київської Могило-Мазепинської Академії. Під цю пору це був би єдиний нормально діючий український науковий центр у вільному світі.

Такий подвиг буде одночасно гідною відповіддю нинішнім русифікаторам у краю, які вже відібрали Україні її історію і тепер хочуть відновити російський спільний котел часів Миколи і у формі штучної примусової державної "совєтської" нації.

Колись, сто років тому, zagrożене Емським указом українство дало гідну відправу отим негідним затіям, створивши зусиллям найкращих українських людей з усіх українських земель у Львові на клаптику відносно вільної Галичини Наукове Т-во ім. Шевченка, — оту першу інтелектуальну основу української ідентичности.

Тепер і Львів з Галичиною попали у спільний котел русифікації. Тому, як відповідь на відновлений Емський указ, українці Америки вирішили ще в 1968 році створити український науковий осередок у системі Гарвардського університету.

**

Українська нація, її розвиток, занепад чи смерть — це не якесь теоретичне питання, бо нація це конкретні люди, тобто Ви і я, що є її носіями. Від якості носіїв, тобто нашої з Вами, залежить якість нації. Якщо ми, її носії, здорові, маємо свою добре обґрунтовану історичну свідомість, а разом з тим перспективу на майбутнє, і на боці отих двох елементів свідомости й перспективи творимо в ім'я нації спільні великі діла й зусилля — майбутність нації запевнена.

Теперішня молода генерація і майбутні генерації, що прийдуть після неї, будуть з гордістю перебирати від нас атрактивну естафету, і таким способом, — а це є, підкреслюю, єдиний спосіб, — ми як нація будемо жити вічно.

Історична свідомість і перспективи на майбутнє — як усі вищі вартості людини, в першу чергу наукові, — вимагають плекання постійного допливу крові та фаховости, які мусять іти двома шляхами.

Візьмім для прикладу ділянку здоров'я. Щоб забезпечити наше фізичне здоров'я, мусить існувати з одного боку практична медицина, тобто медична школа чи катедра медицини (при доброму визнаному університеті), де вишколюються фахівці-лікарі, які, працюючи приватно або в системі шпиталів, були б до нашого розпорядження у випадку нашої недуги. Але, з другого боку, лікарі та шпитали не могли б існувати без наукових інститутів і лабораторій, що ведуть виключно дослідну роботу, яка єдина може забезпечити поступ, розвивати щораз кращу зброю у боротьбі лікарів з недугами.

Така дослідна робота, ще раз підкреслюю, конечно для наукового поступу в науці медицини, вимагає, щоб були створені власне спеціальні наукові інститути та лабораторії, де постійно працювали б за ясним пляном групи найкращих фахівців. Маючи фінансове забезпечення, ці фахівці могли б вести спільну, терпеливу й жертвенну працю (муравлину, без фанфар!), яка може тривати й десятиліттями, щоб дати результати. Все вимагає свого часу!

Одна чи дві особи, навіть найкращі, не могли б виконати такого завдання, бо, якщо воно на вищому рівні, то вимагає спеціалізації і взаємної помочі різних частинних дисциплін.

Але, крім тіла, людина має ще безсмертну душу, сферу інтелектуального вищого життя, і вона, ця інтелектуальна абстрактна ідея, об'єднує окремі одиниці, Вас і мене, у культурну, свідому своєї єдності і спільного завдання українську націю. Тому мусять і тут існувати дві сфери.

З одного боку, це будуть катедри українознавчих дисциплін при доброму університеті (мова, література, історія), де постійно вишколюватимуться фахівці-українознавці, оці лікарі українського інтелектуального життя, які рятуватимуть

носіїв української нації від національної хвороби і смерті (асиміляції).

Як відомо, завдяки Вашій жертовності, ота перша половина одної цілоти вже здійснена. Три роки тому, 22 січня 1973 року (у 55-ті роковини проголошення української незалежності), було зібрано суму 1,800,000 доларів, яка забезпечила на вічність існування і правильне функціонування потрібних трьох кафедр (мови, літератури, історії) у системі Гарвардського університету.

З другого боку, мусить існувати дослідна половина структури — Український Науковий Інститут, творча лабораторія великих українських вартостей і досліду наших національних “раків”-недуг. Тільки бездоганне функціонування тієї лабораторії забезпечить лікарям українських душ, відповідні до потреб і вимог часу, ліки в боротьбі з недугою душі.

Кожна серйозна справа вимагає фаховості, відданості та матеріального забезпечення.

Очевидно, на піддержання дослідів здоров'я збираються постійно великі фонди, а крім того, існує в бюджеті держави відповідна для потреб стаття. Це дає змогу забезпечити матеріально добір найкращих молодих сил і їх постійне поповнювання. Тут немає жодного питання про доцільність, бо ж від якості дослідників залежить поступ у медицині, а разом з тим наше (моє з Вами) фізичне життя.

Якщо для нас у справах тіла оті конечності грошових пожертв є samozрозумілі, то у справі здоров'я нашої спільної з Вами національної душі ми повинні тим більше зрозуміти важливість і конечність наукового інституту.

Ми маємо великий привілей (який мають тільки вільні народи) рішати самі, чи хочемо дбати про розвиток нашого українського інтелектуального, тобто національного життя, чи асимілюватися.

Якщо нам, тобто Вам і мені, важливе й дороге існування української нації, якої вільними носіями тільки ми можемо під цю пору бути тут на вільній землі, якщо ми хочемо рятувати українство, zagrożене хворобою асиміляції, як тут, так і в ще більшій мірі на рідних землях, то ми з гордістю повинні взяти у свої руки справу, яка є і може бути тільки нашою справою (бо душа то наша!), і забезпечити якнайкраще існу-

вання й безперервне функціонування нашої національної лабораторії — Українського Наукового Інституту Гарвардського університету.

При тому тут ідеться про мінімальні вимоги. На відміну від справ зв'язаних зі здоров'ям нашого тіла, де потрібні інститути й лабораторії з мільйонними річними бюджетами, де працюють тисячі, а той десятки тисяч фахівців і їх технічних помічників, де потрібні дуже дорогі машини та прилади, — для функціонування УНІ треба забезпечити можливість постійної праці тільки для одного або кількох десятків (згідно з можливостями) фахівців і кількох технічних сил.

Беручи до уваги можливість нашої еміграції, тобто Ваші і мої, ми запланували бюджет усього на яких 150-160 тисяч доларів річно, т. зн., приблизно 10-15 тисяч річно для одного доброго молодого фахівця.

Але ті гроші, хоч і невеликі, мусять бути постійно, кожного року до розпорядження. Така ситуація можлива лише тоді, коли є в банку складений основний капітал, з якого одержуватиметься відсотки. У нашому випадку той капітал — це власне ціль нашої збірки — всього два мільйони доларів. (Ідучи за нашим прикладом, жиди проголосили у ювілейному 1976 році збірку на жидівський науковий інститут при Гарвардським університеті з капіталом 12 мільйонів доларів).

На наше щастя, українські студії були створені в системі найбагатшого американського університету (Гарвард), який міг собі дозволити на те, щоб зі свого боку причинитися до розвитку отих дисциплін. Покликавши до життя Український Науковий Інститут, Гарвардський університет призначив для цієї установи відповідний будинок у репрезентативній частині міста. Інститут не тільки не мусить платити за нього ні одного шага, але університет платить кошти опалення, світла, всіх напрям, охолодження (кожна з понад 30 кімнат має своє охолодження) і оплачує дві особи прислуги, які втримують будинок у вірцевій чистоті.

Завдяки цій благородній допомозі університету, не треба тратити грошей на купівлю будинку, а всі зібрані гроші призначені виключно на платні для наукових співробітників і службовців Інституту.

Віriamo, що Ви, як я, уважаєте, що якість і потреби інституції для розвитку й забезпечення від смерті української національної ідентичности, а через те і самої нації, є справою найпершої ваги, я запрошуюю Вас включитися до нашої акції й записатися до золоті книги меценатів Українського Наукового Інституту і таким гідним способом відзначити 1976 рік.

З правдивою пошаною до Вас

Ваш

Омелян Прицак

**
*

А ДЕ СТОЇМО МИ В КАНАДІ?

На святкуваннях з нагоди інавгурації проф. Омеляна Прицака, в жовтні м. р., відомий український журналіст Іван Кедрин — голова Т-ва Українських Журналістів Америки заявив, що "Український Гарвард — найбільше досягнення українців в Америці". Серед українського наукового світу чимало є прихильників українознавчих катедр у Гарвардському Університеті, як і немало опонентів, які намагаються применшити їх значення. Можливо, що ред. Кедрин дещо перебільшив, бажаючи вказати на вагу й значення українського наукового осередку в Гарвардському Університеті. Можливо... так само як перебільшують опоненти українського Гарварду, намагаючись обезцінити Катедри Українознавчих Студій.

Але нам здається, що ніхто з критиків не каже, що Українознавчі Катедри в Гарвардському Університеті не потрібні, а якщо дехто й скаже, то загальна опінія американських українців абсолютно заперечує таке твердження. Де це заперечення можна знайти? А в самому таки факті, що українська громада дала 2 мільйони доларів, які були передумовою відкриття трьох українознавчих катедр. Ніколи в історії американських українців не було такого випадку, що саме на одну ціль було зібрано, впродовж відносно короткого часу, таку велику суму грошей. Це вказує на те, що українській спільноті сам проект українознавчих катедр у Гарвардському

Університеті подобався і в принципі піддержав його, чим і виявив довіря до всіх тих, що стояли у проводі цілої акції. Правдою є також і те, що декому вдалося вишукати дійсні, чи навіть уявні недотягнення і довкола них зробити стільки шуму, що часом дискусія оберталася довкруги другорядних, а то й третьюрядних справ, чим задимлювано контури величавої основної будови українознавчих катедр, а сьогодні ще й Наукового Українського Інституту, при Гарвардському Університеті. І це власне є першорядною справою, бо з цих студій мають виходити українські вчені, які, маючи за собою магічне в цілому англословному світі слово "Гарвард", будуть використовувати цю світової слави інституцію для ширення правди про Україну та про український народ, що змагається за своє буття, за своє існування у колі вільних народів світу. Нам здається, що початок у цьому ділі вже зроблений. У жовтні учасники інавгураційного торжества в Гарварді мали нагоду переконатися, що у тому ж самому університеті, де колись заперечувалося існування українського народу та його мови як щось окремішнього від московського, а через те й негідного належної уваги, сьогодні професори не-українці і не слов'яни, тогож університету, вивчають українську мову, студіюють її в оригіналі та поправно нею говорять.

Проф. О. Прицак зовсім слушно твердить, що українська справа набере належного розголосу та поваги в світі щойно тоді, коли про неї будуть говорити не тільки самі українці, навіть і на міжнародному форумі, але чужинський науковий світ, навіть без участі українців. Нам здається, що Українознавчі Катедри у Гарварді, є якраз тим зеном у розвитку гуманітарних наук і надзвичайно важливим кроком у популяризації українського питання, як об'єкту міжнародного зацікавлення.

Не важливим тут є і те, чи дійсно кожний випускник цих студій досягне вершини, чи котрийсь з них не доросте й не оправдає сподівань. Український Гарвард — це наша українська інвестиція, яка, як і кожна інша інвестиція, одного року дає більші приходи, іншого — менші, а часом взагалі не дає. Все це залежить від того, як тою інвестицією будуть господарити сьогодні, завтра... Але при цьому всьому одне є певне, що коли хтось інвестиції не має — той не може очіку-

вати зиску, це той біблійний слуга, що закопав свій талант. Життєва практика показала, що краще є ризикуючи інвестувати, чим "закопувати талант", щоб і його не стратити... Нам здається, що українська інвестиція в Гарварді — Українському Гарварді — це дуже мінімальне ризико і тому заслуговує на всесторонню піддержку всіх українців Північної Америки. Інвестиція в Гарвардському Університеті має подвійний характер: по-перше, гроші, що їх складає громада, зберігаються і відсотки з них фінансуватимуть три катедри та Науково-Дослідний Інститут, які даватимуть найважливіший для української громади відсоток — українських учених; по-друге, наша фундація є запорукою, що Українознавчі Катедри існуватимуть у Гарварді постійно і не будуть об'єктом політичної чи економічної кон'юнктури, як це є з тими студіями, що залежать від урядових фінансових дотацій т. зв. "грантів". Отже ця фундація є запорукою стабільності українознавчих студій, а що найважливіше, їх тяглості. Це є власна ставка на власні сили.

Як нам відомо, група гарвардських ентузіястів своїм умінням і пляновістю оправдали довір'я громади і на сторінках "Вістей ФКУ" подали розчислення з кожного громадського centa. Перед цими ж ентузіястами постало ще одне завдання "забезпечити існування Наукового Дослідного Інституту", на що потрібно зібрати до кінця 1976 р. півтора мільйона доларів. Невже ж можемо ми, канадські українці, стояти осторонь цього величнього діла, за яке змагаються наші брати — ентузіясти Українознавчих Катедр у Гарвардському Університеті? Доволі часто доводиться чути, що нас у Канаді поверх пів мільйона, а в Америці коло двох мільйонів. Невже ж ми не можемо зложити по 75 центів від особи на цю велику річ? Правда, ми свідомі того, що всі ніколи не давали як і не всі щось робили і зробили. Але серед нас є чимало таких, які піддержували всі корисні почини в минулому — піддержують і тепер. Фонд Катедр Українознавства Гарвардського Університету нараховує 8,000 жертводавців, а серед них дуже мало українців з Канади. Чи не могли б ми тепер виявити трохи більше заінтересовання і допомогти нашою пожертвою у завершенні наміченої і необхідної суми? При цьому варто підкреслити, що всі пожертви на Фонд Ка-

тедр Українознавства при Гарвардському Університеті не підлягають оподаткуванню.

На нас сьогодні вже дивляться чужинці з подивом і деякі ставлять нас за приклад, як треба дбати про виховання молодих кадрів своїх учених.

Ми звертаємося до всіх тих, які розуміють вагу Наукового Інституту в Гарварді, з проханням допомоги своєю щедрою пожертвою закріпити його існування в 1976 р. Допоможім, щоб наш голос лунав також під маркою "Гарвард", а не тільки в наших власних організаційних домівках.

Не відкладаймо, а зложім свій даток самі, та заохочуймо наших знайомих, щоб і вони спричинилися своєю пожертвою до створення цієї величної будівлі — Українського Наукового Дослідчого Інституту в Гарварді, що є необхідним для успішного розвитку українознавчих студій.

**
*

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ У ГАРДВАРДІ І ПРОФ. ОМЕЛЯН ПРИЦАК

Успіх кожного діла залежить у великій мірі від того, хто його розпочинає та як він сам ставиться до нього, а головне, чи ініціатор навіть і великого діла вміє захопити своє оточення, щоб воно підтримало його задум і довело до успішного кінця. Нам не раз доводилося чути, що, мовляв, "та людина взялася не за своє діло", або знову вияви здивування, які завжди супроводжують кожний успіх: "і хто б то подумав, що він зуміє діпняти свого".

В останніх роках одним з таких успіхів, про які спокійно можна сказати, "і хто б то подумав, що то вдасться досягнути", є уфундування Центру українських Студій в Гарвардському університеті в Кембридж, Масс. в Америці. Мало хто вірив, що цей плян удасться здійснити тому, що на це були зовсім об'єктивні причини-перешкоди. По-перше, Гарвардський університет відомий з того, що він завжди був мабуть чи не найсильнішою остоею москвофільства в Америці та по-друге, що передумовою такого українського центру студійно-

го була сума 1,800 тисяч доларів, яких ані ініціатори, ані українська організована спільнота як така, готівкою не мала, а зібрати таку суму не легко. А що в українців не має таких мільонерів, які зложили б без труду таку велику суму грошей — то вся надія покладалася на свідомих українців Америки та Канади, які більшими або меншими сумами піддержать цей почин. Треба отже було в'яснити майбутнім жертводавцям значення запланованих трьох катедр українознавчих студій, з яких кожна вимагала покладного гроша 600,000 доларів.

За це діло взявся професор Омелян Прицак з доволі скромним гуртом людей, з поміж яких треба згадати щонайменше мгра С. Химича, Богдана Тарнавського, п-ство Іванови та інші, які виявили чимало терпеливості та виrozumіння не тільки до тих, які просили в'яснень, бо хотіли знати на що вони дають, але ще більше до тих, що самі не давали ще й других баламутили. Відомо бо, що згідно з фізичним законом, всяка акція викликає реакцію, так сталося і зі збірковою акцією на фонд установалення центру українських студій в Гарвардському університеті. Як тільки розпочалася кампанія, а зокрема, коли виявилось, що народ відгукється позитивно на заклик Комітету Фонду Катедр Українознавства (ФКУ), на сторінках преси почали появлятися різні дописи, одні в користь збіркової кампанії, інші з різними застереженнями, а деякі таки злові, хоча останніх було найменше. З похвалами виступили ентузіясти запланованого центру, які беззастережно повірили організаторам на чолі з професором Прицаком і давали гроші самі та ще й других заохочували. Інші висували різні застереження, не тому що були проти заснування такого Центру Українських Студій, а радше, тому, що турбувалися тим, щоб зложений українською громадою гріш на українську ціль не був згодом, в майбутньому, обернений на його власну шкоду та на шкоду української справи взагалі. Побоювання того роду не були зовсім безпідставними, коли брати під увагу цілий ряд випадків з історії України. Одною з найбільш ґрунтовних праць, з якої проявлялася турбота про долю такого центру як і про долю громадського гроша, була студія д-ра Дмитра Штогриня, яка появилася на сторінках "Гомону України" п. н. "Світла і тіні укра-

їнських студії у Гарварді”, а пізніше появилася окремою відбиткою (Чікаго, 1973). Праця д-ра Штогриня викликала, як треба було сподіватися, відповідь проф. Ом. Пріцака п. н. “Чому катедри українознавства в Гарварді?” (Кембрідж, Масс. 1973), в якій автор дав вичерпну відповідь на заторкнені питання.

Правда, не бракувало і злобних виступів, авторам яких були головню ті, які самі нічого не роблять через лінивість й нерадо бачать, як хтось інший щось робить, і то робить успішно. Тоді вони заздять тим успіхам, які приносять суспільству користь, а самим працівникам задоволення чи прямо признання. А що більшість критиків таки не поважилася виступати проти ідеї створення українознавчих катедр в Гарвардському університеті, вони звернули своє гостре перо проти тих, які організували фонди для такого центру українознавчих студій, щоб підірвати до них довіря серед дійсних чи можливих жертводавців. Жертвою цих атак став професор Омелян Пріцак, який був душею і центром пляну уфундування українознавчих катедр в Гарвардському університеті. З уваги на це основні удари посипалися на нього і в деяких випадках ішли навіть намагання дискредитувати його як науковця-україніста, тому що він є також відомим наукоцем сходознавцем чи, докладніше, туркологом. Цей факт послужив деяким критикам твердити, що проф. Пріцак не історик, чи пак “не фаховий у справах історії”.

З уваги на це ми хочемо подати декілька інформації з життя професора Омеляна Пріцака, щоб наші читачі самі розібрали, хто він такий і чи можна йому довіряти як вченому україністові та як українській людині взагалі. В журналі “Нові Дні” (травень 1950), що його редактором є член нашого комітету, професор Дмитро Кислиця, появилася короткий життєпис проф. Омеляна Пріцака, який передруковуємо з деякими скороченнями.

“Омелян Пріцак народився 7-го квітня 1919 року в селі Лука на Самбірщині. Виростав і до школи ходив Омелян у Тернополі, куди переїхала з ним у 1920 р. його мати, коли вдруге вийшла заміж — після загибелі в польському таборі для військовополонених її першого чоловіка й Омелянового батька Йосипа, що був вояком УГА.

Тернопільську гімназію закінчив Омелян 1936 року. Ще тоді, будиши 12-річним гімназистом, він почав завзято вивчати східні мови — з виразним завданням вивчити історію України на тлі світової історії, а зокрема й на матеріялах історії українського степу — у зв'язку з історією Азії. Почавши з мадярської мови, Омелян продовжував вивчати перську, турецьку, арабську та інші мови.

Навчаючись у Львівському університеті — 1936-1940, О. Прицак концентрувався на вивченні середньовічної Європи та Середньої Азії, а водночас продовжував вивчати східні мови. Як студент університету, він працював у наукових комісіях НТШ — під керівництвом проф. Івана П. Крип'якевича (комісії — джерелознавча, стародавньої історії і нової історії України). Особливо відзначався О. Прицак у вивченні доби Івана Мазепи — склав 300-сторінкову бібліографію про цю добу (саме тепер вона готується до друку в Гарвардській серії українознавчих досліджень).

Від літа 1940 р. О. Прицак, як аспірант у академіка Агатангела Кримського, вивчав в Києві — в Академії Наук — турецькі джерела до історії України. Покликаний до війська, О. Прицак опинився в 1941 р. в Башкирії, де мав щасливу нагоду вивчати мову місцевого тюркського населення.

У наслідок військових подій О. Прицак опиняється в 1942 р. у Львові (після арештів у Києві) і разом з проф. Іваном Крип'якевичем працює в нелегальному Інституті історії. Від осені 1943 р. О. Прицак уже в Берлінському університеті, там він досліджує історію Східної Європи, заглиблюється в арабістику, іраністику, а пов'язавшись з Українським науковим інститутом у Берліні, співпрацює з Борисом Крупницьким та Ів. Мірчуком. Протягом 1946-48 рр. О. Прицак був у Геттінгенському університеті, де його науководослідницька праця закінчується захистом докторської дисертації з історії Центральної Азії — “Караханідської студії”, томи I і II, після чого його залишено працювати в цьому університеті. У цьому часі він вивчав зв'язки Богдана Хмельницького з Туреччиною і надрукував про це низку наукових розвідок українською та німецькою мовами.

Від 1951 р. д-р О. Прицак став дійсним членом НТШ, а від 1952 — і УВАН, з того ж часу стає і постійним співпрацівником Енциклопедії Українознавства.

1951 р. д-р О. Пріцак науковою працею про системи племінних назв і титуляр алтайських народів витримав конкурс на посаду доцента в Геттінгенському університеті й викладав там алтайську порівняльну філософію та свразійську історію. 1952 р. його запрошено як доцента до Гамбургського університету, де в 1957 р. він став професором. У 1961 р. проф. О. Пріцак виїхав до Америки і став керівником катедри алтаїстики, тюркології та свразійської історії — спершу в Вашингтонському університеті (Сіетль) а від 1964 р. — у Гарвардському.

Як учений проф. О. Пріцак часто бере участь у міжнародних конгресах сходознавців: він був ученим секретарем, віце-президентом, президентом і головним редактором видань міжнародного товариства *Societas Uralo-Altaica*. Повернувшись у 1965 р. до інтенсивної праці в ділянці історії України, проф. О. Пріцак лишився почесним членом того самого тюркологічного товариства.

Як учений зі світовим ім'ям, проф. О. Пріцак був обраний членом-кореспондентом Турецької академії мови (1957), членом-кореспондентом Академії фінно-угорських наук Фінляндії (Гельсінкі, 1958 р.), членом-кореспондентом Фінського сходознавчого товариства (1953), дійсним членом Німецького сходознавчого товариства, дійсним членом Британського королівського товариства сходознавства, дійсним членом Американської академії наук (1971) та ін. Від 1964 р. він є віце-президентом УВАН.

До офіційного призначення на посаду завідувача катедри історії України ім. М. С. Грушевського (14 січня ц. р.) професор О. Пріцак устиг написати великі наукові праці: 4-томову — “Походження Русі” (на основі східних, скандинавських, старо-руських, візантійських та західних джерел), перший том якої вже готовий до друку; монографії — “Оригінальний хозарський документ”, “Слово о полку Ігоревім та евразійський степ” і “Монгольське володіння Україною і Східною Європою”. Крім того, в стадії писання його праці — “Історія України до половини 17-го століття” (разом з проф. Ігорем Шевченком) та “Вступ до історії України” (разом з групою його учнів).

Стільки в **Нових Днях**, але притому варто підкреслити, що проф. О. Прицак досі видав коло 200 праць і 300 рецензій, між іншими: "Рід Скоропадських", "Союз Хмельницького з Туреччиною 1648-го р.", "Іван Мазепа і княгиня Дольська", "Похід Марвана-Іби-Мукаммеда в Україну 735-го р.", "Хто такі автохтони Карпатської України?", "Яків Суша — холмський єпископ і український історик", "Возсоединеніє Унії" 1839-го р. — "сторінка з мартирології св. Уніятської Церкви", "Історія формування української нації", "Хуст — минуле столиці Карпатської України", "Мукачів — гніздо ребеліантів і культурний центр", "Методій Терлецький — його місійна діяльність у Карпатській Україні й Югославії", "Світильник Унії — Методій Терлецький, єпископ холмський, основник української католицької академії в Холмі" й інші. До друку готується велика вичерпна джерельна праця проф. О. Прицака "Походження Русі" і дві дальші монографії: "Слово о полку Ігореві та Евразійський степ" і "Монгольські володіння у Східній Європі".

Ми навели цей короткий життєпис проф. Прицака, щоб Ви самі могли побачити, що він уже від студентських літ цікавився минулим України, досліджував, студіював і свої висліди друкував у різних наукових журналах. Його цікавила також історія Східньої Європи та Азії оскільки Україна була завжди з ними тісно пов'язана і саме в Туреччині знаходиться чимало досі ще недосліджених джерел-документів до історії нашої батьківщини. Мовознавчі студії проф. Прицака служать йому як засіб і ключ до джерел, ключ до відкривання всіх деталей досі ще невиявлених з нашого минулого.

В. Верига

ЧОМУ МИ “ЗАВЗЯЛИСЯ”? — СТАВКА НА ОДЕРЖИМИХ

Когось може дивувати, чому прихильники Фонду Катедри Українознавства Гарвардського і Центру Українських Студій (ФКУ — ГЦУС) з таким несамовитим завзяттям збирають гроші та жертвують подекудні просто непосильні для них суми на цю ціль.

Причини є декілька. Перше всього, ми віримо, що робимо цим найкраще й найбільше діло для України, яке в даний момент ми можемо для неї зробити.

По-друге, ми відчуваємо на собі відповідальність і за успіх справи і за честь цілої української збірноти — бо евентуальна невдача виявила б, що українці та їхня справа — то зеро, яке ні на що позитивне не здібне. (Гарвард і зацікавлені в нашому підприємстві американські кола трактують ФКУ як фундацію всіх українців). Отже, це значило б, що 2 мільйони американських українців неспроможні скинутися по... нецілих два доляри, чи (щоб покрити всіх дітей, старих, немічних і т. п.) “аж” по десять долярів на потрібну суму трьох мільйонів і 800 тисяч дол. (Американці не уявляють, що в нас у таких справах різні сили — замість доосередньо — працюють відосередньо, щоб справа провалилася...).

По-третє, ми таки самим собі хочемо доказати, що ми щось годні зробити. Коли ж проголошено ціль і височину збірки на ФКУ-ГЦУС: 3 мільйони й 800 тисяч — український університетський професор у цій країні в українському щоденнику написав: “То шкода — такої суми ми ніколи не зберемо...”

І то був виклик для людей, які ще не обросли “зеленим (тобто доляровим) салом” так далеко, щоб визнавати у своїй господарці тільки грошові приходи й “осліпли-поглухли” б на те, що діється в Рідному Краю. То був виклик для людей, які не почувають себе однаковими панами з місцевими людьми тому, що мають такі самі одяги, авта, доми й конта в

банках — натомість відчують сором, що їхній “люд у неволі — край у руйні”, а вони нічого не роблять, щоб цей стан змінити.

Повернуть, чи не повернуть вони самі фізично додому, на Батьківщину — ці люди відчують, що тут важливіше — вертатися до Неї щоденно своєю працею-жертвою, якої Вона в цю мить пекуче потребує.

Ці люди хочуть мати лице глянути ввічі і героям з-під Крут і тим, що несуть нині непомірно більші — включно з найвищою — жертви в боротьбі за існування народу...

Вкінці рішає тут гідність української людини: або ми щось годні зробити і ми щось робимо — або ми не гідні зватися українцями, а життя тоді не варте життя!...

То скандал і сором, щоб на 2 мільйони українців ЗСА та поверх пів мільйона українців у Канаді на ФКУ-ГЦУС жертви зложили тільки вісім тисяч людей...

То скандал і сором, щоб на грубі сотні наших громад у цій країні тільки шістьдесят з них мали б представників ФКУ...

То скандал і сором, щоб на цілу Америку знайшлося тільки триста-сімдесят збірщиків на ФКУ — як жиди на одне місто Пітсбург виставляють тисячку...

Соромно було б, щоб у цьому великому ділі, яке започаткували американські українці, канадські українці стояли на боці, приглядаючись бездільно. Справа Центру Українських Студій при Гарвардському університеті це справа, яка не може бути байдужою жодному українцеві, де б він не жив у вільному світі, бо йдеться тут про загально-українську справу. У таких випадках ми не можемо ділитися на американських, австралійських, аргентинських, бразилійських чи канадських українців. Ми не раз уже виступали спільно незалежно від країн нашого поселення, коли йшлося про спільне добро, виступимо й тепер, щоб показати нашу солідарність не тільки на словах, але на ділах.

Ми — словами Лесі Українки кажучи — мусимо “стати гідними самих себе”, а тим самим гідними завдань, які перед нами стоять і нашого виконання ждуть.

Ми ставимо й рахуємо передусім на “Лесину дружину” — колони одержимих, передовиків (нашої актуальної й інших важливих справ), яких не треба будити, але які самі зголо-

сяться зі своєю жертвою і готовістю співпрацювати — допомогти у збиранні грошей. Такі люди є в кожній місцевості — вони тільки не мають відваги, чи сили волі, вирватися з обіймів життєвої хопти й пір'ю — так, як Лукаш з "Лісової пісні" Лесі Українки не міг вирватися... **"Не гасіте святого вогню в собі, йдіть за його спалахом-покликом, бо Ви потрібні для справи!"** Ще не було і напевно ніколи не буде такої армії, що вибиралась би в похід без проводу і проводу передовиків...

Нам світять приклади таких ситуацій, як парох Кентону (Огайо) — о. д-р Володимир Пелліх, 86-річний молодець, що зі своїх скромних засобів сам пів-тисячки дав і з двох десятків родин своєї ліліпутно-малої парафії дальших чотири тисячі допоміг здобути; ...як парох Бостону, тут роджений о. Степан Чомко, який побував в Україні і під враженням великого зацікавлення нашим Гарвардським науковим центром серед студентів України, на З'їзді ФКУ, в Бостоні, заявив: **"Ми збиралися будувати нову церкву. Але тепер бачу, що є теж друга пекуча справа: Гарвардський Центр Українських Студій. Бог благословить цю справу..."** ...як прикована до ліжка недугою самотня емеритка Евдокія Ступарик з Лорейну (Огайо), яка жертвувала на ФКУ-ГЦУС п'ятсот доларів; ...як жмінка учнів Школи Українознавства при Православній церкві, в тому ж Лорейні, зо своєю сотнею доларів; ...як той хлопчина, що навіть дари о. Миколая й Діда-Мороза складає до щадниці, щоб дати на ФКУ цілу сотню; ...як ті законспіровані жертводавці з України, які для єднання з еміграцією **"враз з серцем щирим несуть офіру"**; ...як ті студенти з України, які обсіли гостя з-за моря питаннями: **"Як вам це вдалося?"**... **"Яким чудом ви зі своєю катедрою дісталися до Гарварду?"**; ...як 84-річний учасник Визвольних змагань і Зимового походу — інвалід Василь Падалка, з Клівленду, Огайо, що самий приніс свою сотчину й обіцяв ще донести; ...як 75-річний клівлендський емерит-селянин Дмитро Юськів, який рік століарову лепту з місячної пенсії в 75 доларів складав і вченому професорові, що виступав проти ГЦУС, гордо ввічі заявив: **"Як про українську науку і правду йде — я перший даю..."**

Завдяки таким одержимим Центр Українських Студій Гарвардського Університету, що складається з трьох катедр,

став дійсністю і вже дає позитивні висліди, випустивши досі сімох багатонадійних докторів. Перед нами чергове завдання — забезпечити існування Українського Наукового Інституту, що є необхідним для успішного ведення дослідів у ділянці українознавства, але на це потрібно ще додаткових два мільйони доларів, з яких Фонд Катедр Українознавства має вже поверх 600,000, а решту плянує зібрати до кінця 1976 року. Отже, так як у першій стадії організації фондів для встановлення трьох катедр — так само тепер в організації фондів на Науковий Інститут, ми ставимо на одержимих, на тих, які знають і доцінюють вартість науки. Ми знаємо і віримо, що серед наших людей ЗСА й Канади не бракує таких, які хочуть бачити, що когорти молодих учених ростуть на славу української науки та на користь українській визвольній справі.

На закінчення нам залишається ще одно питання, а саме, до котрої групи Ви себе зачисляєте, до одержимих, яких слова йдуть впарі з ділом, чи тільки критикоманів, які все знаходять причину до критики, щоб не сягнути рукою до власної кишені?

О. Г. — В. В.

HARVARD UNIVERSITY
UKRAINIAN STUDIES FUND
Committee in Canada
1260 Eglinton Avenue E.
Mississauga, Ont. L4W 1K8
Tel.: 416 — 625-2171

Dear Friends:

One of the most important aspects of every nation is its own education. Countries across the world, devote much time and federal funding for further development and betterment of their educational means.

On the other hand, nations submerged by others, are unable to take advantage of the federal funding provided for education. Wishing, however, to keep astride with the other countries, these nations must provide selfsupporting means for the growth of their education.

Despite numerous hardships, the Ukrainian people have persevered in the achievement of their goals, and consequently, can be proud of their educational organizations, centers, and schools, which are known and recognized by the educational world.

The Ukrainians in America have founded the Ukrainian Studies Center at Harvard University which encompasses three Chairs: Ukrainian History, language and literature. Presently efforts are being made for the establishment of a Ukrainian Research Institute — the realization of which needs our financial support.

PLEASE CONTRIBUTE GENEROUSLY!

Sincerely yours,
Canadian Committee

May 21, 1976

Donations sent to the Canadian Committee in 1975 are shown here. However some of the Donations sent through Buffalo, Cleveland or Directly to Harvard may have been entered on the books of Harvard as donations from those committees which means American and they will be shown on the list in the News from Harvard.

Below we show donations for Harvard Ukrainian Studies in 1975.

\$1,000.00 and over:

Jacyk, P.	\$14,000.00
Osadczuk, William	4,000.00
Danyliw, W. George	1,000.00
Yonka, Mykola	1,000.00

Sub total \$20,000.00

Kowalczuk Pawlo	500.00
Zaputowycz B. MD	500.00
Molodynia Wasyl	500.00
Fecowych, Matylda	500.00
Shulha, O. & P.	500.00
Rebryk M. & A.	300.00
Charchalis Mykola & Jaroslava	250.00
Nicholas Hrab	250.00
Dzura Hryhor	200.00
Nazarchuk Hryhor	200.00
Sochackyj Mychajlo	200.00

Tymofij Stephan	200.00
Bihus M. & O.	200.00

Sub total \$4,300.00

Lojko Iwan	\$150.00
Basarab Wiaceslaw	100.00
Bileckyj Alexander	100.00
Besh A. & T.	100.00
Boruch Konstantyn	100.00
Bodnar Mykola	100.00
Bilobram J.	100.00
Cherewko Jar. MD.	100.00
Gela Stephan	100.00
Hadzewycz Iwan	100.00
Hermaniuk Maxim Metropolitan	100.00
Hnatiw Andrij	100.00
Ehnat Stefania	100.00
Jasinskyj Petro	100.00
Kozak Mychajlo	100.00
Kozaruk Mychajlo	100.00
Krochmaluk Apolinaria	100.00
Kulchycky Omelan	100.00
Kowalczuk S.	100.00
Lewyckyj Stephan	100.00
Lohyn George	100.00
Malaniak Bohdan	100.00
Mocikowskyj Wasyl	100.00
Negrych Petro	100.00
Ostapowych Bohdan, Rev.	100.00
Panchyshyn Teodor & Anastasia	100.00
Ply Coop., Toronto	100.00
Pyndyk Jakiw	100.00
Shlachtianchyn L.	100.00
Sozanskyj Wasyl	100.00
Sozonnyk Sabina	100.00
Stelmach Petro	100.00
Struk, R. S. (Dr.)	100.00
Tomkiw Jaroslaw	100.00
Veryha Wasyl	100.00

Woroniuk Wolodymyr	100.00
Yuzyk Paul, Senator	100.00
	<hr/>
	Sub total \$ 3,750.00

\$60.00 and over:

Cwiak Semen (\$80.00), Mospaniuk Andrij (\$75.00), Shkilnyj Pawla, Danylyk Pylyp

---

Sub total \$ 275.00

\$50.00 each:

Barylak Deoniz, Bojeczko Olha, Borsuk Wolodym, Chtiej Andrij, Kardash Mychajlo, Kotowycz Kater., Kudla Wolodymyr, Kurceba Pawlo, Matys Wasyl, OUZ Wellahd, Romankiw Teodor, Stefaniuk Iwan, Tychojko Mychaj., Palamar Andrij, Sadiwnyk W. Prystay L., Dumyn S., Sukmanowsky G., Sholohan W., Ordynec T.

Sub total \$ 1,000.00

\$30.00 and over:

Karpil Porfir (\$45.00), Gayda Stephan (\$40.00), Revutsky Valerian, Kobylecka Kater., Palijenko Olesia

---

Sub total \$ 175.00

\$25.00 each:

Hrybowskyj P., Iwaniw Pawlo, Kotyky Mychajlo, Makar Wolodymyr, Makowskyj M., Mencinska-Wachnianyn Lida, Nauholnyk Bohdan, Opolko Mychajlo, Romanyshyn N., Perejma Mykola, Shkilnyj Pawlo, Sozanskyj Wolod., Stechishin Zenia, Wasyluk Roman, Tkachuk Lew, Holowka George, Zarowsky Maria, Marko Wolodymyr, Chomiak Alexander, Gribowski Peter, Kordynowych Iwan, Koordynowych Iwan, Dr. & Mrs. M. Sileckyj, Zachodniak S., Pisocky Iwan

---

Sub total \$ 775.00

\$20.00 each:

Bashta Oksana, Bilowus E. & T., Gogus Stephan, Kikta Antin, Klancak Oksana, Kordynowych Iw., Krawchyk Wasyl, Montasesowych Jul., Osmak I. W. R., Paska Wasyl, Prokopiw Wasyl, Sydorak Rosalia, Skybickyj Wolod., Woz'na Maria, Sochocky Julian, Tkachenko Fedir, Huzyk Daniel & Lydia, Gayda Stephan,

Piciura Stefan, Kowal Petro & Anna, Kumynec W. & S., Cwiak Semen, Luczkiw Wolodymyra, Janusz G., Chodachenko M., Nowoselecky Dr. P., Maleckyj Dr. M.

Sub total \$ 540.00

\$15.00 each:

Pawlyshyn Mar., Chlopecky M., Kalawur Mychajlo, Pyskir Ivan, Kaminski Wolodymyr & Lidia, Pryslawsky Wasyl, Matchuk I.

Sub total \$ 105.00

\$11.50 each:

Cechmistro Theodore, Sluzar R. & L. Dr.

Sub total \$ 23.00

\$10.00 each:

Bihus Kateryna, Hersiorowskyj I., Hnyp Iwan, Malanchuk Osyp, Nimko Wasyl, Nowyckyj Iwan, Pielich Oleksa, Chernysh Halyna, Jarymowych Dmyt., Orliwsky Pawlo, Spolsky Maria A., Ronish Joseph, Kicak Alexander, Diduch Oleh, Demydchuk Ewhen, Jasiuska Olha, Proc O., Bodnaruk Lydia, Perun Hala & Marusia, Hryhorijiw William, Mynzatiuk Mykola, Zahrybelny Mychajlo, Dykun Ihor & O., Kowalyk Roman & Alexandra, Kotowych Kateryna, Danylyk Anna, Borsuk Wasyl, Derzko O. (Mr. & Mrs.), Lyzaniwsky W., Palij Lydia, Laptuta J., Haras Orest, Negrych D. Malycha Irena, Boychuk Emil Rev., Schnayder D., W. Korsh, Zlonkewych Family, Dowhy M., Dawydiuk Emanuel, Kachka Wolodymyr, Stolar J., Lechow M., Spolsky Mrs. Maria, Bura N., Czopyk A. W., Drawec Orest, Besz Iwan, Sawchuk W., Palyniak Stefan, Wachniak D., Pidhirnyj Izydor, Cwihun M., Komorowskyj A., Burak W., Fitchko Marian, Wayda P., Jaremus J.

Sub total \$ 580.00

\$7.00 — Wirstiuk Wasyl

\$5.00 each:

Chobit Theodor, Klymkowych, Stechysin Dan, Kuczer Omeljan, Nimko Wasyl, Mylan F. (Mr. & Mrs.), Tokar M. & O., Kalinin M. Huk Wolodymyr, Lazor Mrs. K.,

\$2.00 — Bodak W.

Sub total \$ 59.00

Miscellaneous Funds

Siecinska Maria in memory of her late beloved Husband Osyp Siecinskyj	300.00
Olha Dusaniwska, in lieu of flowers for Bohdan Pyrozak	116.00
Osyp Lukijanyshyn — Silver Wedding Anniversary, M.&M. Skalij	50.00
	<hr/>
	Sub total \$ 466.00

John Bonk Memorial Fund:

Petro Mykulak	\$1000.00
I. Shach	500.00
Mrs. Halyna Bonk	100.00
Roman Bonk	100.00
L. & O. Bendiuha	100.00
Mrs. T. Lesiw	100.00
W. Bendiuha	100.00
O. Mosiak	100.00
U. of T. Library Staff	100.00
Prof. B. Budurowycz	50.00
Dr. R. H. Blackburn	25.00
Prof. George Luckyj	20.00
Dr. Oleksandra Kopach	10.00
	<hr/>
	Sub total \$ 2,305.00

In lieu of flowers for lates Wasyl Sofroniw-Levytsky:

Stanycia Bratstva Dyviziynykiv Toronto, Ont.	\$50.00
Iryna Malycka	20.00
Wasyl Veryha	10.00
	<hr/>
	Sub total \$ 80.00

Total: \$34,433.00

..... дня ..... 197....

До
КАНАДСЬКОГО КОМІТЕТУ
Фонду Катедр Українознавства
Гарвардського Університету
в Торонто

Високоповажані Панове!

Розуміючи значення і вагу українознавчих студій взагалі
а роллю Центру Українських Студій Гарвардського Універси-
тету зокрема, залучую від себе пожертву на цю благородну
ціль у сумі: \$.....

З пошаною до Вас

П.С.

Прошу вислати Вашу брошуру також на такі адреси,
які сподіюся відгукнуться позитивно на Ваш заклик.

Просимо цю картку витяти та вислати на адресу:
HARVARD UNIVERSITY UKRAINIAN STUDIES FUND
Committee in Canada
1260 Eglinton Avenue E., Mississauga, Ont. L4W 1K8

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Канадський Комітет

Закінчим розпочате діло

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД ПРИ ПРАЦІ

Торонто, 1979 р.

**ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Канадський Комітет**

**HARVARD UNIVERSITY UKRAINIAN STUDIES FUND
Committee in Canada
1260 Eglinton Avenue E., Mississauga, Ontario, L4W 1K8**

HONORARY MEMBERS

His Grace Most Rev. MAXIM HERMANIUK, Archbishop, Metropolitan
Ukrainian Catholic Church in Canada

Most. Rev. Bishop ISIDORE BORECKY, Ukrainian Catholic Church
in Eastern Canada

Hon. Senator PAUL YUZYK

MEMBERS:

PETRO YACYK, Chairman

WASYL VERYHA M.A. B.L.S., Secretary

IRYNA MALYCKA, Treasurer

PETRO SAVARYN, LL.B., Q.C., (Edmonton)

Rev. OLEKSANDER BARAN, D.D., (Winnipeg)

R. OLIJNYK-RACHMANNYJ Ph.D., (Montreal)

WOLODYMYRA LUCZKIW

OLEKSANDRA KOPACH, Ph.D.

MODEST MYCYK, M.D.

YURIJ DANYLIW, LL.B., Dr. Rer. Pol.

Prof. DMYTRO KYSLYCIYA

AUDITING COMMITTEE:

MYROSLAW BIHUS

ANDREW GREGOROWICH, B.A., B.L.S.

ROMAN BONK, B.A.

**ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ Й УКРАЇНЦІ КАНАДИ
UKRAINIAN STUDIES CENTRE IN THE HARVARD UNIVERSITY
AND THE UKRAINIAN CANADIANS**

ЗАКІНЧИМ РОЗПОЧАТЕ ДІЛО!

Ходити до університету, учити чи учитися це значить користати з університету. Будувати університетські студії без державної допомоги й оподаткування загалу — це зовсім щось інше. Це вимагає жертвенности одиниць, котрі інстинктивно відчують потребу інституції для науки вищого рівня.

П'ять прикладів у оцінці вартостей і Українських Студій у Гарварді.

1. У нас є багато людей, які вкладають багато праці і громадського гроша у музеї, архіви, бібліотеки з надією, що це збережеться для майбутніх істориків. Ці самі громадські діячі не усвідомляють собі, що як не збудуємо установи, яка випускала б істориків, то уся їхня праця піде на марне, бо не буде кому досліджувати їхніх архівів.

2. Інші громадські діячі, як малі діти, бавляться у т. зв. політику, тридцять років не підписавши з ніким жадного договору. Чи можна очорнювання один одного у своїй пресі називати політикою? Так марнуються час і гроші. Наша сила у вільному світі не в партійних сварках, не у словесній тріснотні, — а в науковій праці. Тільки через об'єктивну науку, до якої має респект вільний світ, ми зможемо достойно ширити добре ім'я України.

3. Часом чуємо, що учні наших рідних шкіл нарікають: "нащо мені українська школа, де я з нею зайду?" Коли вони будуть знати, що вони можуть бути професорами української мови, літератури, історії на рівні з іншими національностями, свідомість такої можливости виелемінує почуття меншевартости і створює потреби і вартість рідної школи.

4. Або "Гарвард є у Америці нехай америнанці його підтримують". З повною пошаною до усіх місцевостей у світі, які мають свої університети, і до їх льональних патріотів, мусимо погодитися з тим фантомом, що у світі є тільки одна українська наука і лиш один найбільш авторитетний Гарвардський університет. Лишається питання: чи ми, українці, хочемо користати з цього авторитетного університету, чи ні? А це від нас, українців, залежить, байдуже, де ми живемо.

5. Якщо у Гарварді не було б нашої інституції, яка, очевидно, потребує певних фондів, треба сумніватися, чи Валентин Мороз був би тут. Якраз Гарвард, а не жодна інша установа у світі, п'ять років висилала запотребування на працю для Мороза і інших дисидентів, затверджені американським сенатом і американською амбасадюю аж до його звільнення.

Як твердить проф. Бирд, у нас ще не було високих довготривалих студій. Ви є цими свідомими одиницями, які відчули і оцінили потребу таких студій. Проф. Бирд каже, що "завдяки відданості і жертвенності одиниць, культура збережена".

Проф. Бирд здобув собі ім'я доброго фахівця у славістичних і релігійних науках. Він не українець і підходить до оцінки українських студій без пристрасти, а чисто по-науковому. Він об'єктивно оцінив наш спільний твір, який є нашою гордістю, і за те проф. Бирд дав нам признання.

Науковий центр у Гарварді — це єдиний центр у вільному світі, який функціонує і творить. Він виучує молодих науковців, має найбільшу у світі упорядковану бібліотеку україніки, досліджує і пише нові наукові твори в українській та інших мовах. Вже видано понад 60 наукових праць. Тож не залишаймо цей великий твір на півдорозі, незанісним. Мірою своїх сил і матеріяльних засобів допоможім його докінчити. Сьогодні сто доларів — це порівняльно невеликі гроші, тим більше, що частину з них покривають податки.

Мій апель до Вас, дорогі будівничі Українського Гарварду: допоможімо, кожен у міру своїх можливостей, закінчити велику і необхідну справу, за яку наші внуки і правнуки в Україні і поза нею будуть нам вдячні.

За Комітет Гарвардських Студій у Канаді

П. Яцик

LET'S COMPLETE THIS USEFUL PROJECT!

To attend university, for the purpose of teaching or being taught, means to benefit from it. To build a university study program without governmental assistance, however, is a different matter altogether. This calls for self-sacrificing individuals who instinctively feel the need for higher educational institutions.

In support of the Harvard Ukrainian Study Program, five issues, in order of their importance, need to be raised. They are as follows:

1. Among us are many people who have put forth hard work and community money into creating museums, archives, and libraries, in the hopes of preserving these sources for future historians. However, these same community builders do not seem to realize the fact that if we do not create institutions which will produce historians, then all their laborious efforts will be to no avail, as there will be no one to research the archives.

2. Still other community builders of Ukrainian origin, like children, try to play what could be called, "the political game". It seems strange that thirty years have elapsed and as of yet, not one political treaty has been signed. Only time and money has been consumed.

Our strength in the Free World lies, not among our parties, nor in the so-called political arguments, nor in loud idle chatter, but in **education**. It is through objective education only, which the Free World acknowledges and honors, that we can attain a creditable name for Ukraine.

3. Complaints such as, "Why should I study Ukrainian?" and "Where will this study lead me?", have often been heard from Ukrainian school students. When they become aware that they can become professors of Ukrainian language, literature or history, at par with other professional fields, the realization of this possibility will eliminate the existing feelings of inferiority and further create the need for and value of Ukrainian schools.

4. As well, the comment that Harvard is American and we should not support American institutions is often heard in Canada.

With due respect to all localities in the world who have their own universities and their own local patriots, we must note that there is only one Ukrainian education, and only one widely acclaimed educational authority in the world. This happens to be Harvard University. The only question that remains is whether we, as Ukrainians, want to be represented in this institution, regardless of our place of settlement.

5. If it were not for the Ukrainian Studies at Harvard and the few dollars behind it, it is questionable as to whether Valentin Moroz would be here today. It was Harvard, not any other institution in the world, that for five years, sent out requests supported by the American Senate and Embassy for his release.

As you can see from Professor Bird's analysis, we Ukrainians, as yet, have not had any long-standing programs of study. Supporters of Harvard are the only people who have felt the need and value of such studies. According to Prof. Bird, "Due to the dedication and self-sacrifice of a few individuals, our culture is preserved".

Professor Bird has achieved the title of an accomplished specialist in the field of Slavics and Religion. Being a non-Ukrainian, he has given an objective assessment of the Ukrainian Studies at Harvard. He has seen the value of our shared accomplishment and the pride derived from them. It is for this that he gives us recognition and his congratulations.

Currently, the Ukrainian Study Centre at Harvard is the only centre that actually functions and creates. It educates young professional and it has the largest properly catalogued and managed Ukrainian library in the Free World. Not only does it research and write new educational works in Ukrainian and other languages, but over sixty Ukrainian works have already been published. Therefore, let us not stop halfway and leave this great accomplishment unfinished. According to our abilities and material capabilities, let us help to complete it. Today, comparatively, a hundred dollars is not really a great sum, especially when deducted from the income tax.

My appeal to you then, dear creators of the Ukrainian Harvard, is as follows: Let us all help, in any and every way we can, to finish this great and vital cause for which our grand-children and great grand-children, in the Ukraine and abroad, will be most grateful.

Harvard Ukrainian Studies Committee in Canada

P. Jacyk

ФОНД КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

Проф. Томас Е. Бирд, Queen's College,
Ньюйоркський Міський Університет

Д-ре Процин, Професоре Пріцан, члени родини Кравцевих, колеги-дослідники і приятелі Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету!

Це велика честь і приємність для мене брати участь у цьому чотириденному симпозіумі для вшанування десятих роковин програми гарвардської україністики. Я хотів би поклонитись цій шановній і славетній установі щиро як і особисто з огляду на мій борг удячності їй за спрямування мене (при ласкавій допомозі проф. Гораса Грея Лянта) на шлях наукової кар'єри у славістиці. Гарвард усе був вірний своїй традиції щедрої і, більше того, сердечної гостинності для закордонних науковців і чужих культур. Нині маємо всі знамениту нагоду висловити почуття вдячності і пошани поруч із сердечними побажаннями дальших успіхів Гарвардському Університетові та Українському Науковому Інституту.

Великий американський державний діяч, Герберт Горейшо Гамфрі, добре сказав, що промова не мусить бути вічною, щоб бути безсмертною. Попробую мати на увазі це застереження під час цього вечора.

Говорячи на тему Фонду Катедр Українознавства, гадаю, що моїм завданням є тільки висловити те, що вже стало загально відомим. У найкращому разі я можу тільки додати цього вечора елегантну примітку до солідного і позавидування гідного твору, що вже в великій мірі написаний, до справи, що має вже за собою імпозантний перелік визнаних досягнень.

Одною з примет розвитку людського роду досліджуваних істориками, є різні типи знань, що витворились на протязі сторіч. Порівняльне дослідження підсуває думку, що з кількох існуючих типів з різними мірлами правди найвиразніше виступають ось-які:

- 1) Прагматичне знання — знання, як робити те, що хочеться. Універсальним мірилом його правдивості є ус-

під. (Українською назвою цього знання є "вміння" — Прим. перекладача).

Зустрічаємось з двома відмінними категоріями цього знання: знання, як поводитись з матеріальними предметами — як зробити знаряддя, заорати поле і т. д.; і знання, як поводитись з людьми — виховати дітей, виграти битву і т. д. Ті з нас, що є батьками думають, що подеколи існує між цими знаннями зв'язок.

- 2) Теологічне знання — найважливіше на думку вірних, що в ньому мають свою участь. Головним мірилом правдивості його є боже одкровення.
- 3) Філософічне знання, з розумом як найвищим мірилом правдивості.
- 4) І врешті наукове знання, що поєднує два мірила — логічну послідовність і фактографічні докази.

Задумаймось на хвилину над порівнянням поміж широчезним знанням, яке маємо сьогодні в кожній ділянці — прагматичним, теологічним, філософічним і науковим знанням — та скупим знанням, яке етнологи знаходять у племінних суспільствах і яке археологи реконструюють із залишків передісторичних суспільств.

Після того, як історики вивчали цей розвиток за останніх чотири тисячі років, найважливішим висновком із їхніх досліджень є те, що всюди, де тільки наявні достатні доказові матеріали, кожний крок у цьому розвитку був вислідом **цілеспрямованої іновації**. Деякі з цих іновацій починались людьми, що їх імена збереглись; імена інших загубились і забулись.

Оскільки кожна категорія знання росла на протязі історії таким шляхом — шляхом додавання нового до вже наявного — дозволю собі назвати цей історичний процес **творчою еволюцією**. (Термін запозичаю від Анрі Бергсона, якого твір "L'évolution créatrice" деякі з вас знають. Правда, що Бергсон застосовував прикметник "творчий" до біологічної еволюції. Я переконаний, що цей прикметник може бути так само доречно застосований до еволюції культури, бо в світі культури що як що, а намірене творення нових видів явищ свідомими діячами можна продемонструвати навіть виразніше.).

Є ще інший важливий аспект історії знання. Людство завсіди складалось і складається з безлічі окремих суспільств — племінних і політичних, пізніше церковних і врешті національ-

них, з окремих культурних громад, з яких кожна внутрішньо об'єднана і має більше або менше відмінну власну культуру (або цивілізацію). Іновації започатковуються і продовжуються членами даного суспільства, але багато з них поширюється поза межі цього суспільства, приймається членами іншого і врешті цілої низки інших суспільств. Це те, що культурна антропологія (етнологія) називає "культурною дифузією". У результаті такої дифузії дальші творчі додатки до культури, а зокрема до знання, ініціюються поза суспільством, з якого вийшов первісний поштовх, і ці додатки поширюються даліше.

Ми зібрались на цих пару днів, щоб відзначити урочисто, хоч і відпружено та весело, діло творчої культурної еволюції — створення важливого дослідного центру, визнаного осередка систематичного, широкого і регулярного навчання та одної з найбагатших збірок українських друкованих джерел у цій країні, як з бібліотечними, так і архівними матеріалами.

Святкуємо це однак з дещо мішаними почуттями, бо поряд з радістю з досягнень і з задоволенням з визнання праці Інституту науковим і педагогічним світом діяльність Інституту пов'язана з гострим і гнітючим почуттям відповідальності.

Це почуття неминуче з огляду на специфічну ситуацію, просто кажучи, ненормальну для тих, хто займається Україною і українознавством. Справа в тому, що ті, які живуть поза батьківщиною, мусять великим накладом часу, фондів і психічної енергії зберігати, творити і передавати культуру та свідомість, яку в найкращому разі розвиває, а в найгіршому систематично підриває і нищить кліна, для котрої це речі без значення. Професор Шерех-Шевельов донаказав цього яскраво у відношенні до наполегливої кампанії змінювання основи, будови і розвитку української мови. Не треба далеко шукати, щоб спостерегти це саме в кількох інших ділянках, особливо в літературі, історії, політології і, звичайно, в історіографії народу.

Розуміння цього було особливим даром Богдана Кравцева. Бачачи і відчуваючи напад на свою мову, він дбайливо і зумисне підбирав лексику з рідкісних і чудових слів, перлин лексикографічної скарбниці, що ними інкрустував діялему своєї поезії.

Ця допоміжна функція Інституту — легітимізація етнічності — це нове явище, яке можна вітати. Коли молоді українські американці і канадці будуть гордо носити безрукаві сорочки з гордою емблемою Українського Наукового Інституту Гарвардсько-

го Інституту — звичайно, в українській мові, коли, сповнені новою свідомістю своєї спадщини, носитимуть значни з запрошенням “Поцілуй мене, я українка (українець)” або з ренлямою “Що українське, те прекрасне!”, зможемо всі тішитись з їхньої гордості як окремої групи, нації. І напевно так само приємним і новим для молодих італійських, німецьких, ірландських, жидівських і африканських американців є заглядання до наукових праць, писаних тут, у Кембріджі, або писання дисертацій в університетах і вищих школах нашої країни з посиланням на цитування “Harvard Ukrainian Studies” та книжок з серії монографії, джерел і документів, окремих відбиток, “Критики” або “Рецензії”.

Нарешті є нагода живої і прямої, а не посередньої зустрічі з українськістю.

Вертаючись до моєї філософічної теми, потрібні певні — основні умови, щоб можлива була творча еволюція. Поперше, мусить бути свобода іновацій; подруге, мусить бути свобода навчання і вивчання окремих видів знання, все одно, де і коли вони повстали. Обидві ці свободи залежали і залежать від зорганізованих тіл, які приймають і зберігають знання і справляють позитивний вплив на суспільства, в яких діють.

Характеризуючи теперішній стан українознавства, проф. Прицан звертається до 20-х рр. цього сторіччя, особливо до часу, коли Михайло Грушевський повернувся на батьківщину з політичного екзилу. Читаємо в нього ці два болючі речення: “Це була доба, коли українська наука мала майже нормальні (підкреслення моє — Т. Б.) можливості розвитку”. А далі: “Але ця доба була надто коротка”.

Зазначає він, що в новітніх часах були дві до відчаю короткі доби — від 1894 до 1914 р. у Львові та від 1924 до 1930 р. в Києві — коли українська наука мала те, що можна мінімально називати “сприятливими умовами розвитку”. Директор Інституту закінчує думкою, яна пронизує працю Українського Наукового Інституту в Гарварді: “Ясно, що не можна України порівнювати... з більше щасливими народами з науковими традиціями, що розвивались сотками літ безперервно і плекались власними урядами”.

Добре сказано, думаєте собі, сидячи над пообідньою навою, але що це все властиво має спільного з тим, що тут діялось у Кембріджі за останні десять років?

Є двояка відповідь на це питання. Перша відповідь — це мова коннретних досягнень, що їх можна перелічити.

Збережено історію. “Достойно і праведно есть”, що при-
задумуючись над цими першими десятима роками, організатори
цього симпозіюму попросили нас зосередити свою увагу на “чо-
тирьох сторіччях української друкованої книжки”. Це ж бо запис
українського розуму. Статистик занотує, що об’єм книгозбірні
Інституту потроївся за це десятиріччя. Я відповім, що це недо-
статньо красномовна аналіза того, того, що тут відбувалось. Дбай-
лива, вміла, фахова розбудова цієї книгозбірні означала вряту-
вання і збереження кістяка певної культури для наших власних
дітей і грядущих поколінь.

Порівняймо цю ситуацію — з неминучим сумом — з тим,
що діється на батьківщині. Менше як 5% документів із цього ж
часу — від XVI до XX ст. — доступні в Українській ССР. Що біль-
ше, найцінніші матеріали, найбільш ревелаяційні документи періо-
дично зазнають “недолі неповного забезпечення” і навіть у та-
ких ревно стережених місцях, як Академія Наук Української ССР,
бувають нищені пожежами, коли нібито нікого нема на місці, щоб
їх рятувати.

Щасливим контрастом цього є фант, що збірні україніки
в цій установі не тільки не мають собі рівних у світі ,але й ро-
стуть кількісно і якісно.

Тут, у пуританській Новій Англії — чи могло бути щось
більш *in partibus infidelium* з погляду громадян Києва або Харко-
ва? — робиться робота, яка мусить збуджувати увагу громадян
тих міст; це робота, про яку дослівно не можна і думати на бать-
ківщині. Вносяться тут на наукове обговорення інші дані, гордо
податся на розгляд інші критерії ніж ті, що були знані україн-
ській науці в останніх десятиліттях, інший довбуш подає ритм.

Яність, об’єм, ба, цілий підхід до україністики відчутно і,
хочеться сказати, назавсіди змінився підо впливом праці, про-
робленої в цьому Інституті за цей короткий кількарічний час.

Дослідницька, наукова і винадацька праця та візія чоло-
віків і жінок, які надали Інституту його обрисів, принесла те,
що можна справедливо назвати “новою свідомістю, новим розу-
мінням, новим поглядом” не тільки на Україну, але і всю східну
Європу.

Тут доходимо до другої відповіді, яку можна дати на наше
первісне питання.

Змінилась помітно настанова американського високошкільного середовища до східної Європи. Демографія перших сімдесяти років ХХ ст. впровадила особливу односторонність у славистику в США. Багато важливих рис слов'янського світу ігнорувалось. До інших сторін цього світу ставились поблажливо, а то й з прямою насмішкою. Чи маю це щиро сказати? Український Науковий Інститут Гарвардського Університету визнав існування поважної проблеми і, підходячи до неї відповідально, направляє велике зло.

Інститут діє часом як термостат. В інших випадках служить за систему ранньої остороги. В кожному випадку є він зразком і прикладом наукових критеріїв і наукової чесности. Звичайна річ, усе те, що відбувається на чердану милого гарвардського ковчега, це не тільки ідеалізм, братня любов і серафимські піснєпінія. Бувають дні, коли проф. Пріцак починає почуватись у душі знаного напису в одній північноірландській насарні: "Маємо проблему на кожну розв'язку!"

Кажучи поважно, персонал Інституту — професори, працівники, студенти і прихильники — здійснили мрію і внесли нову реальність у свідомість західної науки останньої чверти ХХ ст. За словами проф. Марти Богачевської-Хом'ян: вони зміцнюють викладання і поглиблюють розуміння українських дисциплін. Або, як виразився Менсфілд, вони працюють "не на те, щоб ми були спритні ще один раз, але щоб ми були мудрі повсякчас". Український Інститут досягнув рівня, на якому дає він міру, за якою інші слов'янські громади у Сполучених Штатах, білоруси, карпатські русини, чехи, поляки, словаки і навіть росіяни можуть перевіряти свої наукові зусилля і судити про свої поважні досягнення.

Ректор Бок сказав у своєму "Відкритову листі" з 9 травня: "Досліди і наука помагають нам пізнати наше минуле, зберегти нашу культуру і побільшити наше розуміння нас самих і навколишнього світу. Дають вони нам постійну критику наших вартостей, нашої поведінки, наших установ і наших суспільних учинків, і користь від цього кінець кінцем має вплив на життя і навчання всіх учнів на всіх щаблях освіти, ба, всіх людей, які прагнуть поширити своє розуміння".

Це веде нас прямо до вас, що сидите за цими столами. Що можна сказати про вас? Ви маєте цю рідну честь і велике вдоволення і гордість з того, що ви творці, співробітники, співучасники — у найширшому значенні цього слова — у цьому

змаганні до досконалости на полі досліду і науки. Подиву гідною у справі цих трьох катедр українознавства і цього Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету є безпрецедентна і видатна підтримка грошової збірки багатьма, багатьма, які, хоч часто самі не могли здобути вищої освіти, захопились візією того, чим є і може бути Інститут. Вони заразились духом пригоди, що проникає всі аспекти життя Інституту, і давали не тільки щедро, але і саможертвенно.

Їхня далензорість, щедрість і самопосвята означає, що мозаїка людської творчости, що розвинулась в США після 1968 р., матиме одну ясну барву, відбиваючи блискуче красу, мудрість і велич України.

Дозвольте поділитись з вами кінцевою думкою з-під пера Льюренса:

Доки живемо, передаємо життя.

А коли не передаєм життя, життя в нас не пливе..

І якщо, працюючи, вміємо передавати життя нашій праці, ще більше життя впливає в нас, щоб поповнити, щоб бути готовим і пульсуємо життям днями і днями.

Дай, а буде тобі дане —
це й далі правда життя.

Привіт вам, давці життя і культури!

THE UKRAINIAN STUDIES FUND

by Professor Thomas E. Bird
Queens College, CUNY

Dr. Procyk, Professor Pritzak, members of the Krawciw family, fellow-students, and friends of the Harvard University Ukrainian Research Institute.

I am greatly honored and pleased to take part in this four-day symposium observing the tenth anniversary of the Ukrainian Studies Program at Harvard. I should like to pay my tribute to this venerable and illustrious institution, a sincere and also a personal tribute, be-

cause of the debt I owe to it (through the kindness of Professor Horace Gray Lunt, III) for launching me on my own graduate career in Slavic Studies. Harvard has always been faithful to her tradition of generous — and more, sensitive — hospitality to foreign scholars and foreign cultures. This is an excellent opportunity for all of us to express sentiments of gratitude and esteem along with heart-felt wishes for Harvard University's and the Ukrainian Research Institute's continued prosperity.

The notion was well put by a great American statesman, Herbert Horatio Humphrey, that for a speech to be immortal, it need not be eternal. I shall attempt to keep that caveat in mind this evening.

In addressing myself to the topic of the Ukrainian Studies Fund, I take it that my task is merely to try to articulate what is now conventional wisdom. At best all I can do this evening is add an elegant footnote to a solid and enviable composition already well under way, indeed, an enterprise with an impressive litany of achievements already reckoned to its credit.

One of the features in the development of the human family which historians have studied is the types of knowledge which have evolved through the ages. A comparative examination suggests that of the several types — each with different standards of truth — those that can be most clearly identified are:

- 1) pragmatic knowledge; knowing how to do what one intends to do. The universal standard of its truth is success.

We find two distinct categories of this knowledge: knowing how to deal with material objects — making a tool, plowing a field; and knowing how to deal with people — bringing up children, winning a battle.

Those of us who are parents, think there is sometimes a relationship between the two.

- 2) theological knowledge — the most important in the opinion of believers who share it. The main standard of its truth is divine revelation.
- 3) philosophical knowledge, with reason as its supreme standard.
- 4) And finally, scientific knowledge, which combines two standards, logical consistency and factual evidence.

Let us consider for a moment a comparison between the vast knowledge which we have today in every field — pragmatic, theological, philosophical, and scientific — with the meager knowledge

which anthropologists find in tribal societies and which archeologists reconstruct from the remnants of prehistoric societies.

As historians have studied this development during the last four thousand years, the most significant conclusion which one can draw from their studies is that whenever sufficient evidence is available, every step in such development proves to have been a result of **purposive innovation**. Some of these innovations were begun by individuals whose names have been preserved; others have been lost and forgotten.

Since every category of knowledge has grown in this way during the course of history — by new additions to what had previously existed — I would like to use term **creative evolution** to denote this historical process. (The term is borrowed from Henri Bergson, whose work, *L'Évolution Créatrice*, is well known to some of you. It is true that Bergson was applying the adjective "creative" to biological evolution. I am persuaded that the adjective can be equally validly applied to the evolution of culture, for in the world of culture, one can demonstrate, if anything — more clearly — that new varieties of phenomena have been intentionally created by conscious agents.)

There is another important aspect of the history of knowledge. Mankind has always included, and still includes, a multiplicity of separate societies — tribal and political, later ecclesiastical, and finally, national — separate culture societies, each internally united, with a more or less distinct culture (or civilization) of its own. Innovations are initiated and continued by members of a particular society, but many of them spread beyond the limits of this society, are accepted by members of another society and, eventually, by members of several other societies. This is what cultural anthropologists call "cultural diffusion". As a result of this diffusion, further creative additions to culture, especially to knowledge, are initiated outside of the society where the original impetus was given, and they expand still further.

We are gathered together during these days to celebrate in formal, albeit relaxed and joyous fashion, an enterprise of creative cultural evolution — a major center for research; a recognized focus of teaching that is systematic, broad, and regular; one of the richest repositories of Ukrainian printed resources in the nation, embracing both library and archival materials.

We celebrate, however, with feelings somewhat mixed because, together with the joy in achievement, the satisfaction at the recognition of the Institute's work by the scholarly and professional worlds,

there is a keen and oppressive sense of the responsibility involved in the activities of this institution.

This feeling is inevitable given the peculiar situation, the ordinary abnormality facing those who are concerned about Ukraine and things Ukrainian, namely that those living outside the homeland must — at considerable expense to themselves of time, funds, and psychic energy — preserve, create, and transmit a culture and a consciousness which is at best being eroded and at worst, systematically undermined and destroyed by a clique for whom it has no meaning. Professor Sherekh-Shevelov has demonstrated this graphically regarding the carefully wrought campaign to alter the basis, makeup, and development of the Ukrainian language. One need not search far afield to observe the same processes at work in several other fields, notably literature, history, politics, and of course, the historiography of the nation.

Indeed this was Bohdan Krawciw's special gift, this perception. Seeing and sensing his language attacked, he chose with care and deliberation a lexicon consisting of the rare and the wonderful, the especial gems of lexicographic treasure which he proceeded to mount in the diadem of his poetry.

This ancillary function of the Institute, the legitimation of ethnicity, is a new and welcome phenomenon. When young Ukrainian-Americans and Ukrainian-Canadians will proudly wear tee-shirts with Harvard Ukrainian Research Institute proudly emblazoned on them — in Ukrainian, of course; when — exuberant with a new consciousness of their heritage — they will wear buttons with the invitation: "Kiss me, I'm Ukrainian" or the boast "Ukrainian is beautiful!", we all can rejoice at their pride in their distinction as a group, a nation. But it is certainly equally welcome — and new — for young Italo-Americans, German-Americans, Irish-Americans, Jewish-Americans, and Black-Americans to consult the scholarly works produced here in Cambridge; or, as they go on to the universities and graduate schools of our nation to write dissertations which include references and quotations to **Harvard Ukrainian Studies**, or titles from the Monograph Series, the Sources and Documents Series, the Offprint Series, or **Kritika**, or **Rezenzija**.

Here at last is the opportunity for a vigorous and direct — rather than an oblique — confrontation with being Ukrainian.

To return to my philosophical theme, certain fundamental conditions must be present if creative evolution is to be possible. There must be, first, freedom to innovate; second, there must be freedom to teach

to learn specific kinds of knowledge wherever and whenever they have been developed. Both these freedoms have depended and continue to depend upon organized associations which accept and maintain knowledge and exert a positive influence on the societies within which they function.

In describing the present state of Ukrainian Studies, Professor Pritsak comes to the 'twenties of this century, especially, after Mykhaylo Hrushevskyy had returned to his homeland from political exile. And we read these two painful sentences: "This was a period when Ukrainian scholarship had **almost normal** possibilities (Emphasis added. — TEB) for development." And he remarks, "The period was all too short."

He observes that there have been in the modern era two desperately short periods — 1894 to 1914 in Lviv; and 1924 to 1930 in Kiev — when Ukrainian scholarship had what can minimally be called "favorable conditions in which to develop." The Director concludes with the thought which undergirds the work of the Harvard Ukrainian Institute: "It is... clear that one can hardly compare Ukraine... to more fortunate nations with scholarly traditions, which have had hundreds of years of uninterrupted growth cultivated by their governments."

Well and good, you think to yourselves as you sit over your post-prandial coffee, but what exactly does all of this have to do with what has happened here in Cambridge over these past ten years?

There are two kinds of answers to that question. The first is to speak in specifics of the concrete accomplishments which can be enumerated.

History has been preserved. It is fitting and just — dignum et iustum est — that, in pausing to reflect on these first ten years, the organizers of this symposium have asked us to focus our attention on "four centuries of the Ukrainian printed book". Here is the record of the Ukrainian mind. The statistician will note that the size of the Institute's book collection has trebled in this decade. I would respond that that is not a sufficiently eloquent analysis of what has transpired here. The careful, completent, professional building of this collection has meant that the contours of a culture have been saved, preserved for our own children and for generation to come.

Let us compare this situation, as we will do with inevitable sadness, with the situation obtaining in the homeland. Less than 5% of the documents from this same time-frame — the 16th to the 20th centuries — are accessible in the Ukrainian S.S.R. Moreover, the most

precious materials, the most revelatory documents periodically undergo the "misfortune of inadequate security" and, even in such carefully policed precincts as the Ukrainian Academy of Sciences, have been destroyed by fire when, putatively, no one was available to rescue them.

By happy contrast, the holdings in Ucrainica at this institution are not only unparalleled anywhere in the world, but are expanding — quantitatively and qualitatively.

Here in Puritan New England — could there be a place more in **partibus infidelium** from the viewpoint of the citizens of Kiev or Khar-kiv? — work is bieng done that must stagger the imagination of the citizens of those cities; it is work that, quite literally, could not be contemplated at home. Different data are introduced here to the scholarly discourse; different criteria from those Ukrainian scholarship has known in recent decades are proudly held up to inspection; a different drummer provides the beat.

The quality, he scope, indeed, the entire approach to Ucrainica has been palpably — and I am tempted to say, forever — altered by the work done at this Institute in these few short years.

The research, the scholarship, the teaching, and the vision of the men and women who have given this Institute its definition have provided what can rightly be called "a new identity, a new understanding, a new view" not just of Ukraine, but of all of Eastern Europe.

This brings us to the second kind of answer that can be given to our original question.

The mood of American academe toward Eastern Europe has been significantly shifted. The demographics of the first seven decades of the twentieth century introduced a peculiar myopia into Slavic studies in the United States. There was ignorance of many important features of the Slavic world; there was condescension and outright ridicule of other aspects of that world. Shall I say it candidly? The Harvard Ukrainian Research Institute has recognized a serious problem and in dealing responsibly with it, is redressing a wrong of major proportions.

The Institute functions sometimes as a thermostat; in other cases it serves as an early warning system; always it is a model and exemplar of academic standards and scholarly integrity. To be sure, all that goes on aboard the Good Ship Harvard is not a matter of idealism, fraternal charity, and seraphic hymns. There are days when Professor Pritsak begins to feel much like that famous notice in the army barracks in Northern Ireland which reads: "We have problems for every solution!"

More soberly, the Institute personnel — faculty, staff, students and supporters — have taken a dream, enfolded it, and brought a new reality into the consciousness of Western scholarship in the last quarter of the twentieth century. In Professor Bohachevsky-Chomiak's words. They are strengthening the presentation and deepening the understanding of Ukrainian disciplines. Or, an Mansfield put it, they are working "not to make us clever for another time, but to make us wise for always." The Ukrainian Institute has reached the stage where it now provides a measure by which the other Slavic communities in the United States — the Byelorussians, the Carpatho-Rusyns, the Czechs, the Poles, the Slovaks, and — yes, the Russians — can examine their scholarly efforts and judge their serious achievements.

President Bok said it succinctly in his "Open Letter" of March 9 when he wrote: "Research and scholarship help us to explore our past, preserve our culture, and enlarge our comprehension of ourselves and the world around us. They offer us a continuing critique of our values, our behavior, our institutions, and our social practices with benefits that eventually touch the lives and learning of all students at all levels of education and, indeed, of all human beings who seek to broaden their understanding."

Which brings us directly to you at these tables. What of you? You have the rare distinction and the rich satisfaction and pride of being creators, collaborators, coworkers — in the realest sense of the term — in this undertaking to pursue and to achieve excellence in the field of research and scholarship. The remarkable fact about these three chairs in Ukrainian Studies and about this Ukrainian Research Institute at Harvard University is the unprecedented and remarkable support given to the Capital Drive by many, many persons who — although in countless cases, they have not had the opportunity of advanced education themselves — have become excited by the vision of what the Institute means and can continue to mean; have captured the spirit of adventure which informs every aspect of the Institute's life, and have given not just generously, but sacrificially.

Their foresight, their generosity, and their sacrifice mean that the mosaic of human creativity after 1968 will be richly colored and magnificently reflective of the beauty, the wisdom, and the grandeur that is Ukraine.

Let me share a concluding thought with you from the pen of D. H. Lawrence. He wrote:

As we live, we are transmitters of life.
And when we fail to transmit life, life fails to flow through us.

And if, as we work, we can transmit life into our work,
Life, still more life rushes into us to compensate, to be ready
And we ripple with life through the days.

Give and it shall be given unto you
is still the truth about life.

Givers of life — and culture — I salute you.

З ОБІЖНОГО ЛИСТКА КАНЦЕЛЯРІЇ ФКУ В КЕМБРІДЖІ

1. Відпис із Звіту (зведення) УНІГУ університетським властям за академічний рік 1978/79:

Український Науковий Інститут Гарвардського Університету проводить широку програму українознавчих дослідів та студій. В. 1978/79 анад. році Інститут начислював 38 наукових співробітників (члени факультету, гостюючі науковці та аспіранти). Влаштовано 32 сесії семінарів українознавства і 3 чотири-денні конференції. Відбувалось регулярне навчання в рамках 13-ти різних курсів україністики (головні предмети: історія, література й мовознавство). Видано друком чотири нові публікації; появились три числа другого річника журналу "Гарвард Юкрениєн Стадіс" (разом 392 сторінки). Україніна в бібліотеках Гарварду якісно та кількісно значно збагатилась: на протязі року снаталоговано й описано 4,636 книг; одночасно із триплікатів, чи дублетів вислано шляхом обмінювання 1,606 книг бібліотекам Америки та Європи. В курсах літньої школи україністики взяло участь 174 студентів і студенток.

Жовтень 1979

**ВИКАЗ ПОЖЕРТВ ОДЕРЖАНИХ В ЧАСІ
ВІД ТРАВНЯ 1975 Р. ДО ВЕРЕСНЯ 1979 Р.**

- \$10,000.00** — Osadchuk, William
- \$ 5,100.00** — Danyliw, George W.
- \$ 3,300.00** — United Ukr. Combat Org. of Toronto & Hamilton
- \$ 3,000.00** — Krepiakevich, S., Q.C.
- \$ 2,500.00** — Beaver Transport Ltd (N. Kosick)
- \$ 2,000.00** — Jankowski, Stefan. Markevych, V. Trident R. Estate (M. Iwasykiw). Yaciw, A.
- \$ 1,550.00** — Kotowycz, Katherina
- \$ 1,312.00** — Luciw, O.
- \$ 1,100.00** — Bilobram, J. Moroz, J. & I. Panchyshyn, Theoder & Anastasia, "Ply" Coop. Toronto. Zaraska, E.
- \$ 1,060.00** — Malycka, Iryna
- \$ 1,050.00** — Bojehko, Mrs. O. Bolubash, Wol. & Ch.
- \$ 1,000.00** — Brotherhood of 1st Division (Tor. Br.). Bruchkowsky, Mykola. Cardinal, Leo. Chrusch, Harry. Dnipro Fuel Oil Fecowych, Matylida. Fedoriw, W. Jonka, Mykola. Mazurenko, Daniel & Anna. Mazurenko, Wasyl. Nelipa, Paul & Olga. Estate of K. Ostrowski. Safeway Const. (P. Mykulak). Shafraniuk, M. & J. Shulha, Paul & Olga. Stelmach, F. Goroka, Mychailo (Bequest)
- \$850.00** — Charchalis, Mykola & Jaroslava
- \$650.00** — Ukr. Toronto Credit Union
- \$550.00** — Zaputowych, B.M.D.
- \$520.00** — Kowalchuk, Pawlo
- \$500.00** — Kosick, D. Melodynia, Wasyl. Negrych, Maria & Dmytro
- \$400.00** — Chumak, Alexander & Nadia. Savaryn, P.
- \$350.00** — Ehnat, Stefania. Romankiw, Teodor
- \$325.00** — Fecowycz, Semen
- \$300.00** — Bardyn, Ihor. Karpiuk, F. Teng, Richard. Holowachuk, Iwan
- \$265.00** — Jasinsky, P. & O.
- \$255.00** — Lopacki, Dr. W.

- \$250.00** — Chumak, Pawlo, Hrab, Nicholas, Koverko, M. Luczkiw, Gera, S. W. Royal Canadian Legion (Ukr. Br.), Temchenko, Semen
- \$240.00** — Mykytynsky, J. Turczyniuk, Taras.
- \$225.00** — Barnaj, B., Dnipro Welding & Blacksmith, Kopach, R. & A. Hadzewych, Ivan
- \$205.00** — Genyk-Berezowski, Dr. J. & Dr. D.
- \$200.00** — Blozowski, Myron, Bihus, Myroslaw & M., Dzura, Hryhor, Gospodyn, A., Mamalyga, Mrs I., Mojsiak, W., Nazarchuk, Hryhor, Olendy, Eugene, Very Rev., Pylyk, M., Permanet Heat Co., Roslak, R., Suszko B., So-Use Credit Union, Sochackyj, Mychaylo, Sakaliuk, N., Tymofij, Stefan, Witer, Andrij, West Mall Development Ltd., Wojnar, M. & A. Duwalko J.
- \$175.00** — Makaryk, I.
- \$172.62** — St. Mary's Credit Union
- \$150.00** — Bonk, Mrs. H., Boshyk, P., Kowalchuk, S., Kolisnyk, R., Lojko, Iwan, Melnyk, Vera & Children, Pashkovsky, A., Sileckyj, J. D.V.M. Szczyrboty, J., Terpliak, Leonid & Chrystia, Veryha, Wasyl, Wacyk, W., Zazulak, S.
- \$140.00** — Ordynec, T.
- \$135.00** — Luciw, Mr. & Mrs. W. A.
- \$134.00** — Koroluk, Maria
- \$130.00** — Kuszniiryk, Mykola
- \$125.00** — Stasiuk, Jack & E., Waschuk, Roman, Hanas, G.B., Matys, Wasyl. Smereczynsky Marko & Ulana
- \$120.00** — Lysy, Michael, Melnychuk, Gabriella, Cheluk, N.
- \$110.00** — Bryck, Nikolas, Humeniuk, T. Q.C., Melnychuk, Mychajlo
- \$100.00** — Alberta Fuel Oil, Alpha Tile Co., Babych, A., Basarab, Wiaczeslaw, Besh, A. & T., Bileckyj, Oleksander, Bodnar, Mykola, Boruch, Konstantyn, Bradko Development Ltd., Budyk, Walter, Bzowej, Boris, C.A., Chajkowsky, J., Chabursky, Mr. & Mrs. J., Chabursky, O., Charabarult, Maria, Cheluk, W., Cherniawski, Steve, Cherewko, Jar. M.D., Chorney, A., Chorostil, Y., Chliej, A., Danyliw, M. & S., Debeluk, M., Debera, W. M.D., Didyk, N., Dozorsky, John, Dubalko, J., Dubyk Construction Ltd., Dzioba, Dr. Robert B., Duwalo, W. Didyk, N. Gadacz, Rr. R., Gela, Stefan, Gembatiuk, O., Gertchuck, John, Golowatchuk, N.,

Gulak, B. J., Haluszka, Dmytro & Natalia, Hermaniuk, Maxym, Metropolitan, Holod, M.A., Hnatiw, Andrij, Huley, Dmytro, Hwozdeckyj, M., Jablonsky, J., Kindrachuk, P., Kowalyk, Mike, Kopystiansky, G., Koshil, W., Kosick, J. M. & Margaret, Kosick, K., E. Kost Construction, Kozak, Mychajlo, Kozaruk, Mychajlo, Kraw, Dr. N., Krochmaluk, Apolinaria, Kulchycky, Omelan, Kuchnir, Emilia, Kwas, Joseph, Lacosta, Mr. R., Lawrinskyj, W., Lewyckyj, Stefan, Lohyn, George, Macikowskyj, Wasyl, Malaniuk, Bohdan, Malofij, P., Malowany, W.P., Mandryk, M., Marmash, Bohdan, Maruszczak, Dmytro, Mazurenko, Mr. & Mrs. J., Medycky Fabrics Ltd., Melnyk, P., Mycyk, Dr. M.D., Nakonechnyj, M. & I., Nedosczytko, W., Negrych, Petro, North Winnipeg Credit Union, Olanick, Mr. M., Orbit Construction Ltd., Osmak, Mr. J.W.R., Ostapowych, Rev. Bohdan, Padyk, Iwan, Paraschak, Mykola, Pawluk, S., Peters Construction Ltd., Petryshyn, Wasyl, Piniuta, H., Probizny, Mrs. A., Pynydyk, Jakiw, Romanko, Nykola, D., Rosko, S., Samoce, J., Sanitas Pharmacy, Shlachtianchyn, L., Slobodian, N. A., Slobodianyk, H., Sozanskyj, Wasyl, Sozonnyk, Sakina, St. Barbara's Clinic. Stasiw, Iwan. Struk, R. S. (Dr.) Tomkiw, Jaroslaw, Topornycky, Ed. Turczynewycz, T. Uhera, Hryhorij, Ukr. Nat. Fed. of Canada Inc. Woroniuk, Wolodymyr, Wynnycky, O. Yaremchuk, D. Yuzyk, Senator Paul. Zakrewsky Rev. R. Zalurnyj, W. Zobniw, Emil. Decyk-Nowadli, Wasyl.

- \$90.00** — Trocenko, P.
\$85.17 — Lawryshyn, M.
\$80.00 — Cwiak, Semen. Dumyn, R. Gribowski, Peter. Uzelac, M.
\$75.00 — Andruchiw, Mykola. Boruch, Dr. Nadia. Korastil, M. Mospaniuk, Andrij. Pidwerbeski, Wm. Lukianyschyn, J.
\$60.00 -- Andrushko, P. Danylyk, Pylyp. Kuryluk, S. Ronish, Joseph, Shkilnyj, Pawla.
\$58.00 — Chorniak, A.
\$55.00 — Dawydiuk, E. Gradowsky, E.
\$54.00 — Chomiak, Alexander
\$50.00 — Alaska Fuel Ltd. Balych, A. Barylak, Deoniz. Basarab, R. Bayduza, Jeanette. Bilchak, Mykola. Boruk, Wolodym. Borys, Eugene. Bundza, Natalie. Bybyk, W. Chumak, Roma. Curkowskyj, Dr. R. M. Dankowycz, Andrij. Demianczuk,

- W. Dorwin Ind. Drozd, Mr. & Mrs. P. Dubylko, Iwan. Dumyn, Maria. Dumyn, R. Dumyn, S. Dutka, Jaroslaw. Fedoriw, Mrs. Irena. Fedorovych, Olha. Furtak, Joseph. Gollowaychuk, Mrs. Justina. Grapko, M. & T. Helen's Grocery. Iwaniw, P. Jaworskyj, Petro. Kalyna Dev. Co. Ltd. Kardash, Mychajlo. Karosevich, E. (Singer) Kebalo, Dr. W. Klancak, Oksana. Klish, W. Klym, Ilko. Klym, Teodota. Klymiw, Teodor. Komar, W. Konkiwskyj, Mr. O. Korcepheleur, H. Kordinski, B. L. Kozy, Nina. Kryvor, W. Kucyj, Mr. S. A. Wasyl. Kudla, Wolodymyr. Kunynetz, Wolodymyr. Kurcesba, Pawlo. Kushnir, Michael. Kurylo, T. & O. Luckyj, Irene. Melinyshyn, W. Lupishka, Peter. Maksymiw, Roman. Makohin, H. Maleckyj, Myroslaw. Matchuk, J. McMaster Ukr. Stud. Assoc. Melnyk, Mary Anne. Mishchena, Iwan. Mukutiuk, Dmytro. Mykytiuk, Mr. & Mrs. S. Nazarkewycz, Joseph. Oleksyszak, Damian. Olesnyckyj, Swiatoslaw. Olijnyk, Roman. Osadchuk, Miroslaw. Ouz, Wellald. Palamar, Andrij, Pidhajnyj, Bohdan. Pisocky, Ivan. Port Arthur Prosvita Probodiak, N. Prystay, L. Romanyshyn, N. Rudzik, O.H.T. Sasiunyk, W. Sadiwnyk, W. Semehen, P. Shkilnyk, Illa. Sholohan, W. Shpikula, Nadine. Sirota, Mrs. Stefaniw, B. & S. Sukmanowski, G. Sybydlo, W. Szolohon, Maria. Szolyto, J. Tarnavskyj, Mrs. Alexandra. Todsijczok, Dr. D. Trachuk, Wasyl. Tracz, Dr. George. Tychojko, Mychaj. Tychyj, M. Ukr. Women's Org. (Sask. Br.) Union Electric. Werhon, S. Winiawsky, Rev. W. Witowych, W. Zarowskyj, Mary. Zubyk, W.
- \$45.00** — Burko, T. Gradowsky, E. Husar, Nick. Naciuk, Michael. Turko, Dr. Roman. Wasylewsky, S.
- \$40.00** — Derkacz, D. Horban, M. Kozachok, I. Litwin, Roman. Malanchuk, Dmytro. Mylan, F. Noriak, Mrs. Maria. Prokop, I. Rozak, Nick. Trochluk, John. Winchar, M. & J. Zarowskyj, A.
- \$35.00** — Hrycyna, A. Spolsky, Mrs. Maria. Szypajlo, Olha.
- \$34.00** — Sawdyk, Mrs. Lida
- \$30.00** — Demczyk, Michael. Fityk, K. Hawryluk, S. Kalawsky, Dan. Kostyniuk, Wm. L. Kuszniryk, M. Kowalsky, M. & M. Maniuch, Myron, Markiw, I. Mudryk, S. Ostrowsky, Mrs. K. Pawlyk, M. Ponomar, Serge. Prockiwi, A.
- \$25.00** — Boyko, Prof. W. Chumak, Alex. Czujko, A. Demianiuk, Peter Dorosh, Peter. Federkewycz, Mr. J. Fiktash, M. Flak, John Gauk, W. Gontarskyj, J. Gryshchuk, N. Heritage Trust. Ho-

Iowacz, J. J. Holowka, George, Hwozoleckyj, M. Iwanenko, N. Jakymeczko, D. Karpij, M. Kulyk, W. Klufas, A. J. Klymiw, M. Kurman, Illa. Mackiw, Tatyana. Manastyrskyj, I. V. Manastyrsky, Dr. S. Musij, P. Mykolunskyj, W. Nazarevich, A. Nosaruk, Mr. W. Ochrym, A. Paraschak, N. Perejma, M. Poniatyshyn, M. Rose, Mr. & Mrs. G. Roud, W. Royko, A. Sileckyj, Dr. & Mrs. M. Slywynskij, J. Soroka Yaroslaw. Sosidko, Mrs. M. Stacknyk, Nicholas. Szczerbattyj, Mrs. I. Szewc, M. Terplak, Mrs. Anna. Twerden, J. J. Zachodniak, S. Zadoyko, Alex O. Zakaluzny, W. Zarworskyj, Petro. Karpij, Porfirij. Kordynowec, Iwan.

\$20.00 — Bahyra, W. Bakay, S. Bartoshlik, D. Batiuk, John. Bilous, Julius. Bura, C. Bura, Nikita. Cherniawsky, R. Chodachenko, M. Ciupyk, Anton. Cybulak, Mrs. Lena. Cybulak, Philip. Cycyk, Nick. Danyluk, Wasyl. Fiskewych, Julian. Franko, John. Gavrilluc, Br. & Mrs. D. Gove, Kateryna. Iwanoczko, Mrs. A. Iwanycky, W. Jablonsky, Mrs. N. Janusz, G. Kalyniuk, R. Kisiuk, M. Kislak, D. Kistiok, D. Kolodij, Marko. Koroluk, R. Kotowycz, G. Kowalchuk, P. Krawec, Mr. & Mrs. O. Krywiak, Wm. Kucharski, Michael Kuszniiryk, M. Kyslak, D. Lechow, M. Lys, Michael. Maceluk, N. Maleckyj, Dr. M. Markaryk, Eugene. Melnyk, Anton, M.S. Moros, H. Mudryk, A. M. Mycak, Dr. Dmytro. Nowoselecky, Dr. P. Petrenico, S. Potoizniak, N. Prociw, T. S. Prytulak, John. Romaniuk, V. Romaniuk, W. Semenenko, H. Serkus, Illia. Shegda, Orest. Shuetz, W. Shwec, P. Sochocky, Julian. Solowij, Stefan. Spyra, Marta. Stuarts Furn. Whse. Szewchuk, W. Szytylo, Mr. & Mrs. J. Szewc, A. Teply, J. Teplyj, Iwan. Wirstiuk, W. Woloshyn, S. Zaraska, E. Zwir, Petro & W. Bernackyj, Jurij

\$15.00 — Czopyk, Mr. W. Czpyk, A. W. Grysiuck, W. Kowshun, M. Krychovec, K. Lojko, J. Luszezak, Peter. Matchuk, I. Palij, Lydia. Pidhayny, B. Th. Pilkiw, T. Pryslawsky, Wasyl. Romaniw, S. Spiwak, D.

\$12.00 — Martyniw, Walter. Wowk, A.

\$10.25 — Darowsky, W.

\$10.14 — Leschycyshyn, H.

\$10.00 — Bachynsky, Wasyl. Balaban, Paul. Bereza, A. G. Berezowskyj, R. Bezubka, J. Bodnarczuk, Katherina, Boncio, T. Bondar, Joseph. Bulak, Semen. Burka, W. Chlypawka, Mrs. N. Cho-

mycz, M. Ciokan, Ivan. Cwihun, M. Czaban, S. Dembach, W. Dendar, Wasyl. Diduch, Mr. & Mrs. O. Dowhy, M. Drahan-chuk, J. Drawec, Orest. Dvernechuk, P. S. Dutko, Mr. & Mrs. A. Ethelbert Cr. Union. Fedejjko, O. Fitchko, Marian. Ga-wur, Mr. & Mrs. W. Gonec, Harry. Halaiko, Adam. Hashay, Taras. Hawryluk, Wolodymyr. Hayney, Andrew. Hladylo-nych, A. Humenny, O. Iwanochko, Mrs. A. Jaremus, J. Kachka, W. Kalymon, A. N. Kinash, J. Kiptily, Mrs. A. Kyrlyuk, John. Kisak, Dr. Eugene. Klymkowych, Sophia. Knysz, Nik. Kobrynsky, Dmytro. Kohut, Ivan. Kolos, B. Komarynsky, W. Komorowskyj, A. Kononenko, Ivan. Kor-diuk, R. Korsh, W. Kotulsky, Maria Mykyta. Kowaluk, M. Krepakevich, A. Kril, H. Kurybyla, Stepan. Kusysgyn, W. Lozynsky, John. Maksymec, J. Makowiecki, Andrew. Malan-chuk, M. Margera, Fred. Maryn, N. Maxymiw, Mr. & Mrs. G. Mazurkewich, M. Muchair, John. Mykytiw, Myron. Nepo-tiuk, D. Ostapchuck, Pauline. Palyniak, Stefan. Petluch, Anatol. Petryk, S. Petryshyn, G. Pidhirnyj. Izydor. Pidlynsy, N. Pokynbvroda, R. Pylypenko, O. Rose, Brent. Sawchuk, W. Schnayder, D. Shkwarok, John. Shtyka, Michael. Silkalns, Mrs. S. Solsun, Michael. Steciuk, Sergey. Stolar, J. Stukalo, Borys & Mrs. W. Suchowersky, Stefan. Sunak, Mike (My-chailo Cyhak. Szolohon, Stefan. Sztunder, D. Tanczyn, S. Terbush, Stefan. Toma, Muzyka. Tretiak, Miss S. Umrysh, Mrs. J. Wachniak, D. Wayda, P. Woicichoski, S. Yemeluk, P. Zlonkewych Family.

Under \$10.00 — \$251.00.

\$184,000.00 — Jacyk Petro

Total: \$286,460.00

Пожертви переслані безпосередньо до канцелярії ФНУ, або посередньо через радієву авдицію Василя Шарвана в Бофало, були або ще будуть проголошені централею ФНУ у Вістях з Гарварду.

....., 1979
(місцевість і дата)

До
КАНАДСЬКОГО КОМІТЕТУ
Фонду Катедр Українознавства
Гарвардського Університету
в Торонто

Висоноповажані Панове!

Розуміючи значення і вагу українознавчих студій взагалі,
а ролю Центру Українських Студій Гарвардського Університету
зокрема, залучую від себе пожертву на цю благородну ціль
у сумі: \$.....

З пошаною до Вас

(Просимо відтяти)

.....

(Адресу просимо подати латинкою і не забути про поштовий код.)

П.С.: Прошу вислати Вашу брошуру також на такі адреси, які
сподіюся відгукнуться позитивно на Ваш запит.

.....
.....
.....

Просимо цю картку витяти та вислати на адресу:
HARVARD UNIVERSITY UKRAINIAN STUDIES FUND
Committee in Canada
1260 Eglinton Avenue E., Mississauga, Ontario L4W 1K8

